

SOVIETAI ARTINASI PRIE LIETUVOS

Aliantai varosi pirmyn Normandijoje

VYRIAUSIAS AEF STABAS, liepos 4.—Gen. Eisenhower štabas pranešė, kad amerikiečiai veržiasi gilyn į pietus nuo Cherburgo tame pusiausaly, o britai kariai skverbiasi į priešio pozicijas Caen rajone, rytuose. Kanadiečiai kariai užėmė Carteret, Cherburgo pusiausaly vakariniame krante, ir skuba į aerodromą pietuose nuo to miesto.

Amerikiečiai kariai pasivarė iki pusantrų mylios nuo La Haye-du Puits, ir jau perkirto priešio susisiekimo linijas vedančias į tą centrą.

Caen fronte, rytuose, britai atmuša visas nacių kontratakas, ir labiau spaudžia nacius tame mieste. Vienas britų dalinys užėmė Verson, į pietvakarius nuo

Caen.

Sąjungininkų naujoji ofensyva pasukta pietosna, rajone nuo St. Lo d'Ourville iki Carentan.

Pragiedrėjęs oras davė sąjungininkų lėktuvams progos skraidyti virš Normandijos fronto ir atakuoti nacių motorinius konvojus.

(Berlyno radio tvirtino, kad amerikiečiai ruošėsi siųsti dar didesnes jėgas kovon, sakydamas, kad Lt. Gen. George S. Patton vadovaujama armija, kuri dabar randasi pietrytinėje Anglijoje, pradės antrą invazijos fazę).

Yra ženklų, kad nacių maršalas Rommel bando pergrupuoti savo jėgas Caen apylinkėje naujai atakai prieš britus. Britų karo laivai iš toli apšaudė nacių pozicijas tame sektoriuje.

Sąjungininkai Italijoje užėmė Siena

ROMA, liepos 4.—Amerikiečiai ir prancūzai kariai užėmė senąjį Siena miestą, 31 mylią nuo Florencijos. Jomeno ir architektūros brangenybės rastos nesunaikintos. Siena užėmimas sekė kelių savaičių kautynės kalnuose toje apylinkėje.

Vakariniame Italijos krante amerikiečiai, kurie po aršią kovą užėmė Cecina, pasivarė pirmyn mylią, iki 15 mylių nuo Livorno (Leghorn) uosto.

(Vokiečių radio pranešimas sakė vokiečiai buvo patraukti į šiaurę nuo Siena, kad “išsaugoti brangiuosius istoriško miesto kultūrinius paminklus.”) Siena miesto gyventojai

kurių yra 50,000 demonstravo su šilkinėmis vėliavomis, sveikindami sąjungininkus.

Rytiniame krante britų aštuntoji armija, varydamasi į Ancona uostą, užėmė dar tris miestelius, ir pasiekė punktą aštuonias mylias nuo Ancona. Pietų Afrikos kariai fronto centre baigia apsupti Trasimeno ežerą, ir dasivarė iki aštuonių mylių nuo Arezzo, į šiaurę nuo ežero.

Kiti britų daliniai pavarė priešą iš Catellacco kalno ir Nocera, ir suėmė daug priešų patrankų.

Sąjungininkų lėktuvai nuolat atakuoja nacių susisiekimo linijas šiaurinėje Italijoje.

ATMUŠTA JAPONŲ ATAKA MYITKYNOJE

KANDY, Ceylon, liepos 4.—Sąjungininkai išmušė japonų dalinį, kuris puolė iš vakarų pusės, bandydamas atsiimti sąjungininkų užimtą aerodromą į pietus nuo Myitkyina, šiaurinėje Burmoje.

Manipur kalnuose, Indijoje, britai kariai užėmė japonų Ukhrul bazę, 24 mylias į šiaurę nuo Imphal.

Britai pranešė, kad Brig. Gen. R.N.F. Marks yra dingęs, ir manoma žuvęs lėktuvo nelaimėje Mogaung klonyje.

KALENDORIUS

Liepos 5 d.: Šv. Antanas Zakarijas; senovės: Bulgarnas ir Lakštutė.

Liepos 6 d.: Šv. Izaijas pranašas; senovės: Kutrimas ir Ritonė.

ORAS
Giedra ir šilta.

KARO BIULETENIAI

—Naciai perėmė Italijos armijos likučius. Jie nebeskaito Italiją ašies valstybe, bet okupuotą kraštą.

—Amerikiečiai užėmė Garapan, Saipan salos sostinę. Japonai betvarkiai traukiasi į šiaurę.

—Dvi valandas po išlipo, amerikiečiai užėmė pirmą aerodromą Noemfoor saloje.

—Tokyo radio sakė Amerikos lėktuvai ir laivai atakuoja Ewal ir Chichi salas, Bonin salyne.

—Šios dienos atakose dingo du sąjungininkų bombieriai ir keletas mažesni lėktuvai.

—Prancūzijoje žuvo dar vienas nacių generolas, tad iš viso priešas Prancūzijoje prarado 22 aukštus karininkus.

Pirkite Karo Bonus

SV. TEVAS LAIMINA KARO KORESPONDENTUS

Nuotrauka padaryta Vatikano Konsistorijos salėje birželio 7 d., tuoj po Romos išlaisvinimo. Popiežius Pijus XII priėmė 120 kariškoms uniformoms apsirėdusių korespondentų ir suteikė grupei palaiminimą. Audiencijos metu Šv. Tėvas pasveikino kiekvieną, amerikietį ir britų korespondentą ir įteikė jiems po rožančių ir savo fotografiją. Oficiali U.S. Navy nuotrauka. (NCWC-Draugas.)

Atakavo aliejaus laukus Rumunijoje

ROMA, liepos 4.—Apie 500 Amerikos lėktuvų dienos metu skrido per Balkanus ir atakavo aliejaus laukus bei varyklas ir geležinkelių linijas Rumunijoje.

Kiti sąjungininkų lėktuvų daliniai puolė nacių aerodromus Prancūzijoje, du jų netoli Paryžiaus.

LONDONAS, liepos 4.—Britų Mosquito bombieriai nakties metu puolė nacių industrinius taikinius Ruhro klonyje, o vakar lėktuvai iš Normandijos bazių atakavo taikinius Breton apylinkėje.

Prastas oras sulaukė didesnę lėktuvų veiklą iš Anglijos bazių.

Sukilimas prieš nacius Danijoje vis dinėja

STOKHOLMAS, liepos 4.—Raportai sako danų darbininkų riaušės išsiplėtojo iš Copenhago į 20 kaimyninių miestų. Copenhage, kur, sakoma, 15,000 danų sukilo prieš 3,000 nacių, žymiųjų danų atsisaukimai į darbininkus ir nacių pasiūlymas atsteigti gazo, vandens ir elektros patarnavimus nieko nepadarė.

ATVYKSTA DE GAULLE

WASHINGTON, liepos 4.—State Departamentas pasiuntė Gen. Charles de Gaulle planą dėl pasikalbėjimo su juo jo vizito metu. Gauta pranešimas iš Alžyro, kad De Gaulle atvyks Washingtoną šią savaitę.

BERLYNAS SAKO FDR VYKS CHERBOURGAN

LONDONAS, liepos 4.—Berlyno radio pranešimai sako “Amerikos diplomatiniai rateliai Lisabone” kalba apie Prez. Rooseveltą išvykimą iš Washingtono šiomis dienomis. Anot jų gandų, Prezidentas pirmiausiai sustos Cherboure.

Pranešimas intimavo, jog Prezidentas gal tarsis su Ministrų Pirmininku Churchill ir Premjeru Stalinu, ir kad jis ir Churchill gal kartu vyks Romon.

Grįžęs ambasadorius tariasi su Prezidentu

WASHINGTON, liepos 4.—Amerikos Ambasadorius Argentinoi, Norman Armour, šiomis dienomis grįžęs iš Argentinos, tarėsi su Prez. Rooseveltu ir Valstybės sekretorium Hull.

Finansinė konferencija paskyrė komisijas

BRETTON WOODS, N.H., liepos 4.—Jungtinių Tautų finansų konferencija paskyrė įvairias komisijas. Du amerikiečiai paskirti komisijų pirmininkais.

Anglijos delegacijos vad. Lord Keynes, sakė, kad jeigu konferencija nutars įsteigti banką statybai ir išvystymui pokarinio pasaulio, J.A. Valstybės turėsiančios duoti “didžiausią dalį” teikiamų paskolų.

PIRKITE EKSTRA BONĄ PENKTO VAJAUS METU.

Robotinės bombos daro didelius nuostolius

LONDONAS, liepos 4.—Nacių atsiunčiamos robotinės bombos vis dar atakuoja pietinę Angliją. Anksti ryte atsikridusi bomba krito ant elektros stoties, kurią sunaikino.

Nacių naujosios robotinės bombos yra daug didesnės—apie 25 pėdų ilgio—ir greitesnės—skrenda apie 600 mylių per valandą greitumu.

Peron užgina kalbą prieš sąjungininkus

BUENOS AIRES, liepos 4.—Pulk. Juan Peron, Argentinos karo ministras, sakė J.A.V. State Departamentas netiksliai interpretavo jo neseniai sakyta kalbą, kurioje jis neva sakęs, kad Argentinai nedarytų skirtumo kas laimėtų karą, ar Vokietija, ar Jungtinės Tautos.

Peron sakė “blogų norų asmenys” apgavo State Departamentą, pristatydami netikrą jo kalbos versiją.

(Washington, Chile Charge d'Affaire Enrique Gajardo tarėsi su Valstybės Sekr. Hull. Manoma jis pristatė Argentinos vyriausybės pareiškimą Hull'ui.)

STIMSON ITALIJOJE

ROMA, liepos 4.—Karo sek. Stimson vakar atvyko Italijon, kur jis apžiūrės Amerikos karių, lignonės, bei fronto linijas, ir tarsis su aukštaisiais karininkais. Stimsonas skrido iš Amerikos į Afriką ir iš ten į Italiją.

Išvarė vokiečius iš Polotsko; pradėjo naują puolimą Karelijoje

LONDONAS, liepos 4.—Maskvos pranešimas sakė rusų kariuomenės greit žygiuoja į Rytprūsijos pusę. Maršalas Stalinas dienos įsakyme pranešė, kad rusų kariuomenė okupavo Polotską, iš kur galės varytis į Latviją ir Lietuvą.

Vokiečių radio anksčiau pranešė, kad naciai evakuavo Polotską. Suomijos radio sakė rusų kariuomenė pradėjo naują ofensyvą Karelijos sasiauryje.

MASKVA, liepos 4.—Per 11 dienų pasivariusios iki 150 mylių, rusų kariuomenės vakar užėmė Baltgudijos sostinę Minską. Vėliau-

si raportai sakė rusai nestojo Minske, bet stumiasi pirmyn į vakarų pusę ir jau pasiekė punktą suvirš 40 mylių nuo Minsko.

Gaunami raportai sako vokiečiai 400 mylių į vakarus nuo Minsko ruošiasi užlieti Lenkijos laukus pagal Vistula upę, jeigu rusams pasisektų pereiti per Rytprūsiją.

Miskas yra susisiekimų centras, kuris dominuoja keilius į Lietuvą ir Latviją bei centrinę ir pietinę Lenkiją.

Premjero Stalino pranešimas neminėjo 200,000 sugautų nacių likimo. Manoma nedaugiau kaip 10 nuosimčių jų nacių galės pasprukti.

Amerikiečių invazija Noemfoor saloje

SAJUNGININKŲ STABAS N. Gvinėjo, liepos 4.—Gen. MacArthur biuletenis pranešė, kad amerikiečiai kariai išlipo Noemfoor saloje, kuri randasi 50 mylių į vakarus nuo Biak salos Geelvink įlankoje, baigia išmušti japonus gynėjus ir salą užimti. Noemfoor yra 15 mylių ilgio ir 12 mylių pločio. Jos Kamiri, Kornasoren ir Namber aerodromai yra 600 mylių nuo Palau ir 800 mylių nuo Philippinų.

Lėktuvai per praėjusias 75 dienas atliko 26 atakas ant tos salos. Paskutinėmis dienomis ji buvo puolama beveik kasdieną. Nakties me-

tu greitieji PT laivai priplaukė prie krantų ir apšaudė priešio pozicijas.

Liberator bombieriai šeštadienį atakavo Boeroe salą, Banda jūroje, 600 mylių į pietvakarius nuo Noemfoor. Penkiasdešimt aštuoni tonai bombų sunaikino tris lėktuvus ant žemės ir padegė aerodromą. Vienas japonų lėktuvas buvo numuštas.

Prie Boerce vakarinio kranto žvalgybinis lėktuvas nuskandino 1,000 tonų prekybinį laivą. Trys nedideli laivai buvo nuskandinti prie Timor, ir vienas prie Halmahera salos.

Suspaudžia japonus Saipan salos gale

PACIFIKO LAIVYNO STABAS Pearl Harbor, liepos 4.—Marinai ir pėstininkai spaudžia japonus Saipan gynėjus į siaurąjį šiaurinį salos galą galutinom kovom už šią strateginę salą.

Raportai iš fronto sako salos sostinė, Garapan, vakariniame krante, išgriauta ir išdeginata. Amerikiečių patrolulės ieško užsilikusiu japonų griuvėstuose.

Į rytus nuo Garapan, marinai užėmė naujas pozicijas kalnuose, iš kurių jie

dominuoja kelią japonų pabėgimui į šiaurę.

Ketvirtoji marinų divizija pasivarė rytiniu krantu iki penkių mylių nuo šiaurinio salos galo, ir dabar apvalo kalnus prie Garapan ir Tanapag uosto, tuoj virš Garapano.

Spėjama, kad iš 20,000 japonų, pusė jau išmušta. Amerikiečiai užkasė suvirš 7,312 japonų lavonų ir suėmė suvirš 200 be'aisvių.

Suimta milžiniški kiekiai japonų reikmenų.

Dinamito sprogimas sukretė visą miestą

BEDFORD, N. H., liepos 4.—Šis miestas buvo smarkiai sukrėstas, kuomet staiga sprogo sandėly sukrauti septyni ir pusė tonai dinamito. Padaryta daug nuostolių, bet niekas nebuvo užmuštas nei smarkiai sužeistas.

5 žuvo, 26 sužeisti traukinio nelaimėje

WILLIAMS, Ariz., liepos 4.—Penki asmenys žuvo ir 26 buvo sužeisti, kuomet greitasis Santa Fe Chief traukinys ir 12 jo 14 vagonų nušoko nuo bėgių ir apsiverstė. Nelaimė įvyko tuoj po vidurnakties, į vakarus nuo Flagstaff, pakeliui iš Chicago į Los Angeles.

LAIC šaukiasi talkos

(Laikraščiai prašomi pakartotinai persispauzdinti). Amerikos spaudos apžvalgai tobuliaus sutvarkyti, LAIC yra, atsikreipęs į vieną stambesnę "Clipping Service".

Vienok, vien Clipping Service patarnavimo nepakanka. Kukliais finansais disponuodamas, LAIC Clipping Service patarnavimą turi neįsivengiamai riboti.

Dėl tos pačios priežasties LAIC turi riboti ir tiesioginį periodikos prenameravimą.

Vadinasi, LAIC telieka išieškoti kreiptis į plačiąją Amerikos Lietuvių visuomenę prašant neatsisakyti šiame reikale centrai patalkininkauti.

Laik svarbą gauti tiek laikraštinės, tiek metraštinės (magazines) iškarpas visais lietuviams ir Lietuvą liečiančiais klausimais.

Tiek anglų kalba, tiek bet kuria svetima kalba.

Lietuvišką spaudą LAIC gauna tiesioginiai.

Siuočiuoju iškarpose turi būti pėdsakai šaltinio (iš kurio būtent laikraščio ar

BALF skyrius ir drabužių vaju

Mount Carmel, Pa. — Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas įsisteigė Mount Carmelyje. Valdybą sudarė: An'anas Dembauskas — pirmininkas; Kazimieras Belėške — pirmas vice-pirmininkas; Elena Backus — antras vice-pirmininkas; Lenora Laurinaitis — sekretorė; Harold Grossman — spaudos sekretorius, Juozas Blewis — kasininkas.

Drabužių komisija: Ida Butts Morse — pirmininkė; Lucy Urbanavičius — vice-pirmininkė; Marijona Leskauskas — sekretorė; Gerald Beierschmitt — spaudos sekretorius; Marijona Nedzinskas — kasininkė.

Vienos savaitės buvo paskelbtas drabužių vaju. Komisija uoliai dirbo ir ypač spaudos sekretorius Gerald Beierschmitt, mokyklos superintendant, plačiai rašė vietos dienraštį "L'em". Komisija pasikvietė į pagalbą darbininkes-kus; miestelį padalinę rajonais ir drabužių kolektoriai-kos ėjo iš namų į namus. Skautai pagelbėjo sušnešioti drapanas ir Urbanavičienė, su karu važinėjo po namus kur buvo sukrauta didesnis skaičius drapanų. Daugelis savo kėdėmis, bei trokais, vežė drabužius į parapijos mokyklą. Be skirtumo tikybos bei tautinės kilmės, visi nuoširdžiai ir drosniai parėmė šį kilnų darbą. Naujų ir labai geros rūšies drabužių dovanų lietuviams nuo karo nukentėjusiems. Iš viso Mt. Carmely drabužių surinkta 8,150; jų svoris siekia 6,500; jų vertė apie \$17,500.00.

Šis drabužių vaju įrodo kiek Amerikos lietuviai ir jų prieliai užjaučia nukentėjusių nuo karo lietuvių sunkią būklę.

metraščio) vieta ir data. Reikalui esant, pagėdaujama turėti ir tikroji autoriaus pavardė (ne penname). Vienas-kitas lietuvis prie talkos šioje srityje jau yra prisidėjęs.

Iškarpas malonėkite siuntinėti "Printed Matter" Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, Room 3912, New York 7, N. Y.

Pasimirė geradaris

Omaha, Nebr. — Birželio 29 d. palaidotas iš Šv. Antano bažnyčios Juozas Karvelis. Per paskutinius penkis metus velionis labai sirgo ir negalėjo pasikelti iš lovos. Jis pa's labai kentėjo ir jo rūpestinga žmona turėjo daug vargo. Tačiau ligos metu jis visados buvo linksmas ir patenkintas. Mat, jis gerai žinojo, kad tie kentėjimai pasibaigs. Dievas jam davė ir kantrumo už jo gerus darbus.

Jis labai mylėjo bažnyčią. Kai Omahoje parapija organizavosi, mes randame ir Karvelį, kuris rūpinosi bažnyčios statymu ir jos palaikymu. Vėliau gyveno Detroito. Tenai jis ne tik dirbo ir aukodavo bažnyčios reikalams. Jis net buvo paskolinęs savo sunkiai uždirbtas sutauapas. Pagal jo paties pasakymą, jis labai norėjo, kad parapijos finansai nebūtų žydu rankose, bei pačių lietuvių parapijonų Tokio noro galėjo turėti tik tas, kuris mylėjo Dievą ir savo tautą.

Prieš kiek laiko Juozas Karvelis grįžo į Omahą ir apsigyveno savo name. Dabar jis buvo senelis ir negalėjo dirbti. Tačiau jis visados turėjo auką bažnyčios reikalams. Mat, jis gerai suprato tą tiesą, kad žmonės, kurie lanko bažnyčią, ją palaiko. Žinodamas, kad Omahoje reikalinga didesnė mokykla, jis paliko dalelę savo sutaupų tam tikslui. Tai pirmutinis šios kolonijos lietuvis, kuris tai padarė. Jis buvo tikrai geradaris. Dieve atlygink jam amžina laime.

PALIUSUOTI IS VOKIECIŲ NELAISVES

Du Amerikos kariai invazijos pirmomis valandomis patekę į vokiečių nelaisvę džiaugiasi, kuomet vėliau amerikiečiai užėmė miestą kur buvo koncentracijos stovykla. Vokiečiams prisėjo taip greit trauktis, kad nespėjo nei savo belaisvių paimti. Vienas karių užsidėjęs vokiečio kareivio kepurę ir Vokietijos vėliavą. (Acme-Draugas telephoto)

Vienas brolis Afrikoj, kitas Australijoj

(LKFBS) Australijoje gyvenęs B. Balnius gavo laišką nuo savo brolio Juozo Balniaus, kurs prieš karą gyveno Pietų Afrikoje. Karui prasidėjus J. Balnius buvo paimtas į kariuomenę ir kovojo šiaurės Afrikoje prieš vokiečius, paskutiniągi laikotarpį buvo perkeltas į Italijos frontą. Esas sveikas ir jaučiasi gerai.

EXTRA! EXTRA!

MONARCH LIQUOR 3529 So. Halsted St. Phone YARDS 6054

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame laikrodžius, laikrodėlius, auksinius ir deimantinius žiedus, rašomas plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, žiedus, rašomas plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS JEWELRY - WATCHMAKER - MUSIC 4216 ARCHER AVENUE Phone: LAFAYETTE 8617

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISO VALANDOS Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare Trečiadienį ir Nedėliomis susitarus 2425 West Marquette Road

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Sūgokite jas laisdamis išgaminuotai, jas moderniausia metodu, kurių reikėjimė mokslas gali suteikti.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI 1801 So. Ashland Avenue Kampas 18-tos Telefonas: CANAL 0623, Chicago OFISO VALANDOS: Kasdien 9:00 a. m. iki 8:00 p. m. Trečiadienį ir Sekmd. 9:00 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel. Yards 1829 Pritalko Akinus, Kreivas Akis, Ištaslo.

Ofiso ir Akių Išdavė 3461 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmdienyje pagal sutartį.

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkite staklą ir aukštą rūšį LENTŲ-MILLWORK - STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ - dūl garazų, porėjų, vilių, sklėpų ir fletų. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kasalnik perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO. PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI 3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272 VALANDOS - Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

CRANE COAL COMPANY 5332 So. Long Avenue

Telefonas - PORTSMOUTH 9022 W. VIRG. LUMP - Sijoti... \$9.80 STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45 2 syk plautos, Chemiškai prirėngtos BLACK BAND LUMP... \$11.25 PETROLEUM COKE (Course)... \$12.50 PETROLEUM COKE (Pile Run) \$10.95

MARGUTIS VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos. SEKMADIENIAIS - nuo 1 iki 2 val. popiet. KITOMIS DIENOMIS - nuo 9:30 val. vakare. EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUCIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas - GROvehill 2242

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių... MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago 2302 W. CERMAK RD. Tel. CANal 8887 BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

WHOLESALE FURNITURE BROKER Everything in the line of Furniture AL. C. ALLEN (Alešauskas) Factory Representative SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART For appointment call - REPUBLIC 6051

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS PHYSICIAN AND SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį Office Tel. YARDS 4737 Namų Tel. PROSpect 1930 Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS DANTISTAS 4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadienį pagal sutartį. Ofiso Tel. VIRginia 0036 Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 1-3 ir 5-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį Tel. YARDS 5921 Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700 Rez. tel. PROSpect 6080 Jei neatsiliepiu, kank SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6155 So. Kedzie Avenue VALANDOS: nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, Išskiriant trečiadienį ir sekmd.

DR. AL. RAČKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Avenue LIGONTUS PRIIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiadienį ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOČIONAS DANTISTAS 1446 S. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais Valandos: 3-8 popiet.

Remkite ir platinkite dienraštį "Draugą".

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED 3241 So. Halsted Street Tel. CALumet 7237 Krautuvė atdara Nedėliomis - nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Utarnikais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:30 val. vakare.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED"

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS
"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489
For Sale! For Rent! For Help! For Service! For Results! ADVERTISE

HELP WANTED - VYRAI
VYRU IR VAIKINU DIRBT. PAGELB.
100% KARO DARBAI
Patvimo nereikia. Gera pradine mokeskis. Dviejai lizonines ir gyvasties andrauda.

HOUSEMEN
Patvimo nereikia. Gera mokeskis. Atsiskaite Apply Employment Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5357 Sheridan Road

BEVERAGE IŠVEŽIOTOJU, draugo namuose. Gali uždirbti nuo \$75 iki \$100 i savaitę. Pastovus darbas.
UNCLE SAM BEVERAGE CO., 1307 S. Pulaski Rd.

HELP WANTED - MOTERYS

MOTERU * * MERGINU
18 iki 50 Metu Amziaus
Prie Lengvu Dirbtuvės Darbu
PATYRIMO NEREIKIA
GERA PROGA ISIDIRBIMUI
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

* * * ALUMINUM * * *
Dabar tai laikas pradėti dirbti pramonėje rytojaus.
VYRAM IR MOTERIM
Pilno laiko karo darbai, geriausia mokeskis, dienomis ar naktimis. Patyrusių ar ne. Užmokeskis laike mokymo.
2742 W. 36th Place

VYRU IR MOTERU
Welderiu ir Masinistu
VISOKIU DARBU PATYRIMO
Patyrusių — arba mes išmokysim jus.
DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.
2100 S. 52nd Ave. Cicero, Ill.
Imkite Douglas Park "L" iki Duru

HELP WANTED - VYRAI
MEKANIKU
MALIAVOTOJU
UPHOLSTERERS
IR ELEKTRISINU
THE PULLMAN CO.
35 W. JACKSON
ar
2829 W. MADISON

COOKS
IR COMBINATION COOK
Reikia gelžkelių kempese. Aukščiausia mokeskis. Atsiskaite.
GENARELLA COMMISSARY COMPANY
561 W. Madison St.

PAPRASTIEMS
DARBININKAMS
62 1/2c I VAL.
KREIPKITES PRIE
F. H. LONG
(Stokerkeeper)
63rd & INDIANA AVE.

New York Central
Railroad

HELP WANTED - MOTERYS
CHECKERS
CASHIERS
COUNTEE MOTERU
Valgis ir uniformos duodama
Dieną ar naktį valandoms. Kreipkitės prie Miss Studebaker

PULLMAN
Standard Car. Co.
900 E. 103rd St.
COMmodore 3600 Ext. 262

Lietuvių visuomenė nuširdžiai kviečiama prisidėti prie didžiosios invazijos i Bergman's daržą, liepos 9d., kur įvyks didysis "D Day" spektaklis — geriau sakant, "Draugo Dienos" Piknikas!

HELP WANTED - MOTERYS

HELP WANTED - MOTERYS
DZENITORKU
Valymo Darbai
Darbo valandos — nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.
KARO PRAMONEJE
DINING ROOM
PATARNAUTOJU
ILLINOIS
BELL TELEPHONE COMPANY
309 W. WASHINGTON ST. CHICAGO

MOTERU REIKIA
ABELNO OFISU VALYMIU
DALINIO LAIKO VAKARAI
Nesunkūs darbai, 5 val. darbo kasdien. Pradedant 5:15 val. Gera mokeskis. Atsiskaite.
AMPRO CORP.
2851 N. Western Ave.

BENCH LATHE OPERATORIU
BURR BENCH OPERATORIU
TURRET LATHE OPERATORIU
PRECISION INSPEKTOR.
MINNEAPOLIS HONEYWELL
4737 W. DIVISION

TARNAICIU IR VALYTOJU
Patyrusių, \$37.50 i mėnesį
Pilinam ar daliniam laikui
Apply Employment Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5357 Sheridan Road

REIKIA VIREJOS, Sv. Juzapo Valky Priešlaudote. Kambarys vietoje. Kandidatė gali turėti vaikų nuo 2 iki 16 metų. Jiems bus vieta, valgis, drabužiai ir pamokos ant vietos.
739 EAST 35th STREET

PATARNAVIMAI
TAISOME
Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

FARDAVIMU
PRIE MICHIGAN CITY MAZA UKF
su moderniška įrengtu 5 kambarių namu, su parlor, vana, basementas ir garage po viena pastoge. 2 blokal nuo 5 kl. pradinės mokyklos, 4 blokal nuo South Shore geležinkelio stoties, 1 1/2 mylių nuo Michigan ežero ir puošnių resortų.
J. P. VARKALA sav., Chicagoje, 4148 Archer Ave. Ph. Virginia 2114

DEDEI SAMUI REIKALINGA DAUGIAU GINKLU!
MUMS GI REIKIA DAUGIAU KARO DARBININKU TUOS GINKLUS PAGAMINTI!

RUPINAMASI IR CIVILIAIS
Jaunai prancūzaiti, vokiečio kareivio sužeistai, Amerikos karo lauko ligoninėje teikiama pirmoji pagalba. Nukentėjusios motina čia pat šale klūpo. (Acme-Draugas telephoto)

Nauji Žemaičių kankiniai
Baisiai nužudytieji 76 vyrai Rainių miškelyje

(LKFSB) Jau kiek anksčiau mus pasiekė žinios apie žuvusius nacių stovykloje kun. A. Lipnicką, Kaz. Baurbą ir kitus gabius, energingus lietuvius. Yra pagrindo spėti, kad netoli 100,000 lietuvių esą išgabenta i priverstinus darbus Vokietijoje, kur jie siunčiami i pavojingas, bombarduojamas vietas. Be abejo, kad neužilgo sulauksime smulkesnių

HELP WANTED - MOTERYS
BILLER
FOR
Moon-Hopkins
Billing Machine
EXCELENT OPPORTUNITY PERMANENT POSITION PLEASANT WORKING CONDITIONS
(Tel. FRANKLIN 7272
114 N. CLINTON ST.

DO YOUR BIT TO GET THAT 3rd STRIKE ON BERLIN!
THIS IS A GAME WE CAN'T AND WON'T LOSE.
WHY DON'T YOU COME TO BAT FOR US?
WORK AS: ASSEMBLERS INSPECTORS MACHINE OPERATORS
Day and Night Shift Jobs Open.
Matykite Mr. Danieck Pasitarimui
EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS
PIRMAD. ISTISAI SESTAD. 8 RYTO IKI 4:30 PP.

DOUGLAS PK "L" IKI DURU
HURLEY MACHINE CO.
2145 S. 54th AVE. CICERO
PERSKAITE "DRAUGA" DUOKITE JI KITIEMS
MELSKITES UZ TAIKA

SVEIKATA...
BRANGUS TURTAS
Rašo DR. RACKUS
4204 Archer Avenue, Chicago

KUR SAULINTIS
Ar žmogus pavėsyje būdamas gali nuo saulės nudegti? Taip, gali, jei saulės spinduliai reflektuosiuo nuo tviskančio paviršiaus. Net i požeminį rūšį galima nukreipti saulės spindulius su veidrodžiais.

Nesvarbu kur saulinsies, bile tik ultravioletiniai spinduliai įsiskverbty i kūną. Nuo balto daikto saulės ultravioletiniai spinduliai atsšoksta, o i tamsų daiktą susigeria. Taigi kai žmogaus oda paruduoja, tik tuomet gauna naudą iš saulės, nes tik tuomet ultravioletiniai spinduliai i jo kraują patenka. Taigi svarbu yra arba laipsniškai nurudinti savo odą saulėj, arba nutepti savo odą rudinančiu tepalu taip vadinamu "sun tan cream".

Plaukiojant ant vandens galima greičiau nuo saulės nudegti nei būnant ant žemės. Keliaujant per jūras žmonės daugiau gauna naudos iš saulės ultravioletinių spindulių per penkis dienas, negu gautų esant ant sausumos per penkiolika dienų. Mat vandens paviršius reflektuoja spindulius.

Kalnų aukštumose saulė yra daug stipresnė nei žemumose. Kalnų viršūnėse kur yra nuolatinis sniegas, saulės ultravioletinių spindulių yra apščiausia. Juo tyresnis oras, juo mažiau dulkių, tuo daugiau yra ultravioletinių spindulių.
Prasidėjus rusų-vokiečių karui ir bolševikams pasitraukus iš Telsių, vietos gyventojai Rainių miškelyje, esančiame ant kelio i Luokę, apie 3 mylios (4.5 km.) nuo Telsių, atrado sukastas žemes, kurios iš dalies buvo smanomis užmaskuotos. Spėjo, kad gali būti pakasta ginklai ar kita karo medžiaga. Pradėta atsargiai kasti. Pakasus apie vieną pėdą — atsivėrė baisus reginys: duobėje buvo daugybė galvių, rankų, kojų. Iš viso atrastos trys didžiulės duobės, iš kurių birželio 28 d. iki vakaro atkasta 73 lavonai, baisiai sužaloti. Dar trys buvo atrasti prie Džiuginėnų; matyt, tie bandė pabėgti... Atkasti lavonai buvo guldomi eilėmis ant žemės. Jų galvos buvo sudaužytos, rankos suraišytos užpakalyje, kūnai subadyti ir juodomis dėmėmis padengti. Kai kurių rankų ir kojų kaulai sulaužyti, kitų akis išdurta, liežuvis perskeltas, gerklė durtuvu išmaišyta, daugelio galvos kiaušiai sudaužyti su besisunkiančiomis smegenimis...

bolševikai, jų tarpe ir lietuvių komunistų partijos nariai, birželio 24 d. atrinko Telsių kalėjime politinius kalinius, suieškojo kastuvus, duobėms iškasti ir virveles rankoms surišti, užrišę kalinams burnas (apatinę žiauną stengdamiesi pritraukti raiščių prie smakro) ir užpakaly surišę rankas naktiai iš birželio 24 d. i birž. 25 d. suvedė tuos kalinius, daugelį vienmarškinius, i sunkvežimius, kur juos surištus suguldė. Kurie bandė spardy-tis ir priešintis, tuos mušė kumštėmis. Vežamus kaliniais, kad nebūtų matyti, pridengė keleta patų ir o-dejalų. Kada kai kurie kaliniais, nusikratę burnos raiščius, emė šaukti pilnu balsu, bolševikas Galkinas juos daužė šautuvų buoze, grąsindamas sušaudyti. Kaliniai nutilo ir juos sunkvežimiai išvežė.
(Daugiau bus)
Dėk visas pastangas, kad Lietuva vėl būtų nepriklausoma valstybė.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISINO
PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2324 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago

Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti prašo Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrašiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklų. Redakcija paslaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus patalymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Davis, kuris dirbo kaip Raudonojo Kryžiaus vedėjas nuo 1938 metų, liko pakirstas ligos ir atsiskyrė su šiuo pasauliu. Rugpjūčio 9 dieną būtų jam suėję 66 metai amžiaus.

Norman H. Davis yra didelių nuopelnų vyras, kuris yra taip pat buvęs kaip specialus pasiuntinys daugelio tarptautinių konferencijų.

Lietuviai Davis asmenyje neteko gero prietelio, kuris nekartą yra užtaręs Lietuvos reikalus.

Davis yra buvęs Lietuvoje ir pažino lietuvius.

Davis turi nuopelnų ne tik Raudonojo Kryžiaus veikloje, bet taip pat politinėje ir ekonominėje srityje.

Iš Italijos fronto

Italijos fronte taip pat matoma pažanga. Šios savaitės pradžioje jau buvo žinių, kad penktoji amerikiečių armija paėmė Cecina, 17 mailių žemiau didžiojo Italijos vakarų pakrantės uosto Livorno. Sakoma, kad tai buvusi smarkiausia 5-tos armijos kova nuo to laiko, kai liko Roma okupuota. Apie tai buvo pranešta liepos 2 d.

Italijos fronte sąjungininkų jėgos stumiasi pirmyn ir priešas yra priverstas užleisti savo pozicijas.

Neramumai

Pastarieji pranešimai rodo, kad ne tik Prancūzijoje, bet ir Danijoje naciams daug kelia rūpesčių ir vargo tų kraštų patriotų požeminis judėjimas.

Teko patirti, kad Kopenhagoje (Danijoje) danai išėjo į kovą su naciomis, buvo užmušti ir sužeisti.

Pietvakarinėje Prancūzijoje naciai naudoja tankus ir lėktuvus prieš prancūzus patriotus, kurie veikia prieš nacių, kad numalšintų požeminį veikimą.

Liepos 3 dieną danai Kopenhagoje dar tęsė visuotinę streiką, nors vokiečių kontroliuojamoji radijo kvietė grįžti į darbą.

APŽVALGA

Už ką Lietuva kovoja?

Brooklyne lietuvių komunistų laikraštukas, kuris tarnauja Maskvai ir išsijuošęs dirba, kad Lietuva neatsikeltų nepriklausomam gyvenimui, aną dieną parašė, kad Lietuvos žmonės su išskėstomis rankomis ir gėlėmis pasitiks Raudonąją Armiją. Taip gali sakyti tik tas, kuris nepažįsta bolševizmo ir akiai tarnauja diktatoriams. Lietuva gerai pažįsta bolševizmą, kuris jai 1940 m., birželio 15 dieną klasta ir smurtu išplėšė nepriklausomybę, ir nėra jokios abejonės, kad tikri lietuviai, kurie kovoja už laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, negalės sutikti su "išskėstomis rankomis ir gėlėmis" tų, kurie žada Lietuvai bolševikišką vergiją, o ne lietuvišką laisvę. Ar Brooklyno komunistai mano, kad Lietuva turi "išskėstomis rankomis ir su gėlėmis" sutikti bolševikus už tai, kad jie tūkstančius lietuvių ištrėmė į Sibirą, vaikus atskyrė nuo motinų, vyrus nuo žmonių? Ar lietuviški komunistai mano, kad Lietuva turi bolševikus sutikti su gėlėmis už tai, kad jie geriausius lietuvius sugrūdo į kalėjimus arba be laiko puvarė į kapus?

KAS NESUPRANTA KAS YRA LAISVĖ

Tas gali sutikti su gėlėmis pavergėjus, kuris nesupranta kas yra laisvė ir nepriklausomybė. Lietuva daug praliejo kraujo už laisvę ir nepriklausomybę ir dabar prieš nacių kovoją, kad atgautų nepriklausomybę, todėl tikras lietuvis negalės sutikti raudonosios armijos su gėlėmis, nes tos armijos bosai, kaip Stalinas ir Molotovas ir kiti, nežada Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, kaip ir Hitleris, bet žada Lietuvai bolševikišką vergiją.

Lietuviai sutiktų raudonąją armiją su džiaugsmu ir gėlėmis, jei Stalinas aiškiai garantuotų, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma valstybė. Bet Stalinas to nežada.

Šiandien Lietuvoje lietuviai partizanai kovoja prieš nacių pavergėjus ne tam, kad ateitų kita vergija, bet tuo tikslu, kad išsikotų sau laisvę ir nepriklausomybę.

LIEUVIAI KOVOJA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

Mes atvirai sakome, kad Lietuvos žmonės nenori nei nacių, nei bolševikų "globos" bei okupacijos, bet nori laisvo ir nepriklausomo gyvenimo.

Atėjus valandai visa Lietuva sukils prieš nacių ir jų vergijos atsikratys ir pasiskelbs nepriklausoma valstybe.

Jei raudonieji negerbs Lietuvos išsikotos nepriklausomybės, tai lietuviai kovos lygiai taip pat ir su bolševizmu kaip kad dabar kovoja su nacizmu. Lietuvis verčiau bevelys mirti, negu būti nacizmo ar bolševizmo vergu.

Laikas žinoti Brooklyno laikraštuko redaktoriams, kad lietuviai kovoja ir miršta ne už nacizmą ir bolševizmą, bet už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, už tokią Lietuvą, kur būtų visiems ne tik duonos, bet taip pat sąžinės, spaudos ir draugijų laisvės, kurių nėra nei rudoje, nei raudonojoje diktatūroje.

JAPONŲ NELAISVĖ

Col. Wallace A. Mead, katalikas iš San Francisco, kuris pirmose Bataan kovose pateko į japonų nelaisvę. Jo dukterė Bette (Zemai) kolegijos studentė yra pasižymėjusi žurnaliste ir už puikius straipsnius laimėjusi Clark kolegijos Pi Delt Epsilon metinę dovaną. (NCW C-Draugas).

Kaip Hitleris ir Stalinas dalinosi Lietuva

(LKFSB) Iš naujų paskelbtų dokumentų aiškėja, kad savo bičiulystės dienomis su Stalinu Hitleris išsyk derybose Rusijai buvo užleidęs ne visą Lietuvą, o "vokiečių interesu sferoje buvo paliktas tas vienas ruožas" iš Lietuvos: Sakių, Vilkaviškio, Marijampolės ir Seinų apskritys. Tačiau to nebuvo gana rusų imperalizmui ir bolševikai tolimesnėse derybose siekė visos Lietuvos, su kuo Hitleris pagaliau sutiko, po ko ir sekė raudonoji Lietuvos okupacija, vykusi su nacių "palaiminimu". Lietuva buvo sutrypta bauraus Hitlerio ir Stalino meilikavimosi pasėkoje, todėl griauiant Hitlerio juodus darbus, Lietuvai vėl turėtų būti suteikta pilna laisvė ir nepriklausomybė.

Už metų išves naują lietuvių kunigą Kolumbijoje

(LKFSB) Prieš kurį laiką iš Italijos į Kolumbiją persikėlė lietuvis Titas Astrauskas. Jau treči metai, kaip jisai yra Ithagos kunigų seminarijoje. Birželio 25 d. buvo nuskirta jam gauti subdijakono šventimus, o sekančiais metais bus įšventintas kunigu. Jisai nepriklausomai jokiam vienuolynui, tačiau jį nuosirdžiai globoja tame mieste gyvenęs kunigas salesietis N. Saldukas. Jiedu džiaugiasi kartkartėmis gaudami progos pasikalbėti lietuviškai. Chicagiečė Agn. Gilienė būsiamajam kunigui T. Astrauskui įtaisė breviorių.

PIERRE MAURICE
PAMESTIEJI
ROMANAS
Iš Prancūzų Kalbos Išvertė
JUOZAS POVILONIS

(Tęsinys)
Jis išsitiesė ant suolo, dienos pergyvenimų ir nuovargio palaužtas, ir užmigo sunkiu ir vargingu miegu. Jis sapnavo, kad esąs atsigulęs ant nuogos žemės ir minios juodai apsirengusių žmonių juokdamiesi atėję jo mindžioti. Prieš jį vargšė mažoji Teresė maldavo, kad jie Daniečiaus pasigailėtų, bet ji jos maldavimą atsakė tik pasityčiojimais. Jis bandė atsikelti, kad save apgintų, bet jo rankos, kojos buvo paraližuotos ir, nežinodami jo priešinimosi, priešai trypė jį toliau. Staiga jis sustingo, prieš jį pasirodė veidas, kurį jis gerai pažinojo: Maksas! Šis sustojo, rodydamas į Teresę ir išniekinamai juokdamasis: "Netikusi mergaitė, argi ji tikis turinti teisę būti gerbiama? Aš ją taip sumindžiosiu, kaip traiskome tavo kūną!" Ir jis velniškai juokėsi...

Jis beviltiškai sušuko, ir jo balsas pakilo nakties tyloje, kaip protestas, kuris išsiveržė, negalėdamas tilpti jo vargšėj persekiojamaj sieloj:
—Argi jau nėra Dievo? Jei yra Dievas, tegu jis pakyla apginti nuo užpuolikų! Atstumti vaikai, vargšai be vardo... Argi nebėra teisingumo, kad užtvėrtų kelią blygbei, kuri viešpatauja tamsybėse?

Šitoje didelėje tyloje jo balsas atrodė jam svetimas, lyg eity ne iš jo, bet iš kito žmogaus.

Jis besąs bažnyčioje! Kodėl, jei Dievas ten gyvena, neatsako į jo protestą?

Bet ne! Jis gali sau šaukti, visvien nieko neišgirstų; jis gali grūtoti, niekas nesukils prieš jo grasinimą. Taip, Enguerrando tiesa: Dievas? tai—išmislas.

Ir šai, galvojant jam apie savo gyvenimą, didelis maištingumas pripildė jo dvasią ir paskui išsiliejo. Kas gi jis buvo čia kovodamas naktį tyje? Nelaiminga atolauza. Ji nulūžo po naujos audros, kurios išsklaidyti debesys ausijungė, kad ją prarytų, ir nelaimingas laivas, išmestas be globos į atvirą jūrą, be vairininko, niekadus nesusilaukęs dangaus be debesų, ko tačiau kiti dažnai susilaukia. Jis neprašė leisti jį į pasaulį, o nuo pat savo gimimo buvo laikomas atstuntuoju, tuo tarpu kai atsakomieji už tą jo nelaimę leido gyvenimą, be abejo, naudodamiesi pagarbą. Jis bandė būti geras; bet jo gyvenimo kelyje silpna būtybė, atidaoda nelaimingo likimo smūgiams, jo mažoji Teresė, buvo reikalinga apginti. Tuomet jis pasidarė smarkus. Ir žmonės, paprastai bailūs prieš jėgą, greitai atgavo drąsą, pastebėję, kad silpnosios gynejas gali būti lengvai nugalėtas. Pamestas vaikas!

(Daugiau bus)

Hitleris deda viltį į fanatizmą

Ilgai tylėjęs prabilo Adolfas Hitleris. Šiomis dienomis Hitleris pasakė kalbą nacių generolo Edward Dietel laidotuviuose. Generolas Dietel žuvo lėktuvo katastrofoje. Hitleris savo kalboje pastebėjo, kad penktais karo metais naciai susidūrė su sunkenybėmis, bet Hitleris pareiškė vilį, kad "tautinis fanatizmas" atneš jiems pergalę.

Gen. Dietel buvo vokiečių karo jėgų viršininkas šiaurės Suomijoje. Hitleris pareiškė, kad Dietel buvo fanatiškas naxis, todėl jis vykusiai kovojo Narvike ir šiaurės Norvegijoje. Jis taip pat pareiškė, kad jo oficeriai ir generolai yra išmokę visokias sunkenybes patirti.

Kai pažiūri į karo frontus, sunku įsivaizduoti, kad nacių, "tautinis fanatizmas" galėtų Hitleriui atnešti pergalę. Bet koks fanatizmas turės pasitraukti į šalį, kai sąjungininkų taktika, išmintis ir karo jėga ima viršyti nacių fanatizmą. Žinoma, nacių fanatizmas gali užvilkinoti karą, bet nėra davinų, kad jis galėtų laimėti naciams pergalę.

Hitleris seniau yra kalbėjęs šausio 30 dieną, kai šventė savo iškilimą į ją vienuoliktas metines sukaktuves. Nuo to laiko tylėjo iki pas'arųjų dienų. Ir ši kartą nieko daugiau negalėjo pasakyti, kaip kad apeliuoti į tautinį fanatizmą, kuris matyti pergyvena irgi krizį, kaip ir visa nacių karo mašina.

Vėl susitiko karo lauke

Kai pasiklausai karo žinių pranešimus, susidaro vaizdas, kad sąjungininkai visuose frontuose vykdo didelę pažangą.

Šios savaitės pradžioje buvo pranešimų, kad Caen fronte ėjo pati smarkiausia ir kruviniausia kova dėl kelio į Paryžių. Ne tik vokiečiai, bet ir sąjungininkai sutraukė į šią apylinkę galingas karo jėgas.

Buvo žinių, kad Caen ruože vokiečių maršalas Rommel vėl susitiko kovoje su gen. Montgomery. Jiems yra tekę kovoti šiaurės Afrikoje; abu vadovavo didžiulėms armijoms, bet britų generolas išvijo nacių maršalą iš Afrikos.

Sakoma, kad maršalas Rommel asmeniškai vadovauja Caen apylinkės kovose. Savo žinoje jis turi septynias šarvuotas divizijas, kurioms įsakytą pastoti kelias į Paryžių. Gen. Montgomery prieš kelias dienas pradėjo puolimą ir liepos 2 dieną buvo žinių, kad pralaužė nacių linijas dvejose vietose. Kai skaitysite šiandien šį straipsnį, gal būt, bus patirta didesnė sąjungininkų laimėjimai. Taip pat iš Londono pranešama, kad šiomis dienomis į Prancūzijos frontą atvyko iš Rusijos fronto Panzer korpusai, nuo dviejų iki keturių divizijų, ir tarp 400 ir 800 tankų.

Vokiečiai deda visas pastangas, kad pastoti sąjungininkams kelią į Paryžių, bet sąjungininkų jėgos paruoštos didelėms ofensyvoms. Ir tenka manyti, kad šios ofensyvos sąjungininkams pavyks.

Mirė žymus vyras

Gauta žinia, kad liepos 2 dieną mirė Norman H. Davis, Amerikos Raudonojo Kryžiaus vedėjas (chairman), kuris dirbo kaip diplomatas prie trijų prezidentų, dviejų demokratų ir vienuo respublikono.

Kareivis ruošiamas pokariniam gyvenimui

Rašo P. Klausutis

Amžiai nusinešę šimtus karų į istoriją. Pereitu Didžiuoju Karu pradėjome pasaulinių-globinių karų erą. Genijalusis idealistas Wilsonas bandė atmegzti komplikuotąjį karų priešasčių mazgą ir daug kam tai atrodė sėkmingas žmonijos gelbėjimas iš karų baisybių. Daugelis pereito karo veteranų tikėjo kariaują paskutinį kartą žmonijos istorijoje. Bet štai, tų veteranų vaikai už 25 metų neša dar platesnio, baisesnio ir moderniškesnio karo našta. Dabar tino karo vadai planuoja atkurti ir ruošia savo tautiečius ne visuotinam nusiginklavimui, ne amžinos taikos erai, bet pastoviam nusiteikimui bet kuriuo momentu griebtis drąsiai dar moderniškesnių ginklų pasaulinėms problemoms spręsti.

Milžiniškai šiojo karo mašinosi judinti sumobilizuojame visus materijalinius išteklius, bilijonų žmonių raumenis, jų protus ir širdis. Radio, spauda, kinai, nejučiomis veikia į mūsų galvosena ir pergyvenimus. Karo frontuose miršta kareiviai nešasi kartu su savimi į nežinios pasaulį paslaptį giliausius ir brangiausius žmogiškus pergyvenimus. Daugelis kareivių turi progos kabinintis medalius ant savo sužalotų kūnų. Milijonai kitų kareivių, atrodo, turės puikių galimybių išsinešti sveiką kailį į naująjį pokarinį gyvenimą.

Milijonai neuniformuotų vyrų, moterų ir vaikų turi progos dalintis realiais frontų ir okupacijų pergyvenimais kartu su kareiviais. Mes, amerikiečiai, esame tie laimingieji ir, iš kitos pusės, nelaimingieji, kurie turime progos stebėti mūsų sūnų ir dukterų žygius kinų filmose. Mes skaitome aprašymus apie kraujo upelius ir lavonų kalnus, gauname paštą "Regrets" from War Department". Daugelis mūsų, tarytum, turi iš naujo susipažinti ir atpažinti savikius, grįžusius iš tų tolimų pasakiškų frontų. Tie

sa, daugelis civilių dirba neįprastus ir dažnai net sunkius darbus karo fabrikuose ir tuomi remia savo sūnų ir dukterų pastangas. Bet civilių pasiaukojimas ir pastangos lydimos pasakiškų atlyginimų ir karo bonų sandėpų. Kareivis mokomas ir verčiamas dirbti nemaloniausį "darbą" — žudyti žmones, griauti žmogaus darbu sukurtą kultūrą ir civilizaciją.

Civilių ir kariškių pergyvenimai ir daromi žygiai pas mus Amerikoje labai skiriasi. Bet mes vieni kitus remiame ir mūsų gyvenimo skirtingumus įprasminame. Karių gyvenimo tamsiuose šešėliuose suvinta prasminguma ir didesniu grožiu beprasmiškąjį civilinio gyvenimo rutiną. Normaliame gyvenime vyras kartais nusibosta žmonos, tėvams įkyrėja vaikai, vaikinams nusibosta merginos. Kariuomenės gyvenime tokias pasireiškimus dalinai pašalina. Ženoti kareiviai kartais net iš proto kraustosi galvodami apie savo žmonas ir vaikus. Neženoti vaikinai kiekviena proga meilinasi bet kokiai merginai.

Santykiai su gamta taip pat kitaip pergyvenami. Taikos laikų miesčionys kartais ieško poilsio ir džiaugsmo miškų pavėsiuose, parkuose, vasaros stovyklose. Tas pats miesčionis darosi nepatenkintas natūraliuose gamtos patogumuose kariuomenėje. Nusibosta stebėti gamtos grožybes per ištisus metus gulint ant dulkinos žemės, sėdint drėgnuose urvuose. Įkyrėja lietumi praskiesti valgiai laukuose. Automobilis, rašomasis stalas, minkšta kėdė, patogio lova, šeimyniški valgiai pasidaro dalykais teikiančiais didelio pasitenkinimo ir įvairumo kareiviui. Šalia to, kareivis norėtų minėti patogumais retkarčiais pasidžiaugti ne kaip jam civilių teikiama malona, bet kaip savo paties uždirbta ar pelnyta nusavybe. Bet pavienis kareivis su tuo penkiasdešimtinės

VICE PREZIDENTAS KINJOJ

Amerikos J. Valstybių vice prezidentas Henry A. Wallace (kairė) atvykęs į Kiniją sveikinamas kinų generalissimo Chiang Kai-Shek. (Acme-Draugas telephoto)

ar kiek didesniu atlyginimu praktiškai yra padaromas lyg kokias nesavaranikiškas ir nereikišmingas valstybės nuosavybe.

Kareivio psichologiją ir jo fizinį atsparumą keičia ne vien tik stoka būtiniausių patogumų, fizinis įėjimas ir socialinio bendravimo skurdas. Nuolatinė baimė žiaurių netikėtumų ir kova su mirties pavojais pažū keičia žmogaus galvosena ir jausmus. Daugelis iš frontų grįžusių kareivių mėgsta pasakoti apie savo žygius, bet alpsta stebėdami bei dalyvaudami praktikos šaudymuose su triukšmingais ginklais. Paviršutiniškai sumechanintas kareivis turi dažnokai laisvo laiko kontempliuoti ir mintimis smaguriauti, turi progą ieškoti užsimiršimo žiaurios realybės gėrimuose ir seksualiniuose pasitenkinimuose. Tad natūraliai dabartiniai kareiviai pokariniame gyvenime sudarys tam tikrą kartą visuomenėje ar tarsi su revoliucionierišku idealizmu, ar su visuomenei negeistinis palinkimas. Šalia minėtos rūšies veteranų turėsime kelis milijonus tikrų fizinių ir protinių ligonių.

Specialios karo departamento institucijos nagrinėja kariškių galvosenos ir pergyvenimų pasikeitimus. Jau turime išdirbtas specialias programas perauklėti fiziškai ir dvasiškai paliegėlius kareivius. Karo ligoninėse didelės reikšmės duodama klasiinei muzikai, kuri teigiama veikia ir pakrikusius nervus. Retkarčiais sudaromos kareiviams progos pasidžiaugti dailiuoju scenos menu. Jei kokia Hollywoodo gražuolė-artistė pasirodo scenoje karo ligoninėje, tai ligoniai kartais net su lovmis sustumiami į salę. Atrodo, kad ligoniai greitai turės progos pilniai ir dažniau džiaugtis kultūros ir meno grožybėmis televizijos pagalba.

Materijalinis ir mokslinis kareivių atsilikimas taip pat stengiamasi atitaisyti. "Soldiers' Bill of Rights" yra būtinas dalykas, jei norime išvengti antagonizmų tarp civilių ir veteranų pokaro. Mokyklų programų ir vadovėlių reformos taip yra ruošiamos ir jos yra būtinos.

Baudžios paminklas Lietuvoje

Neužbaigtas vieškelis

Utenos apskr., Vyžuonų dvaro laukuose vieškelio Vyžuonos-Utena kairėje pusėje randasi ilgas, sukastas volas — pylimas, apie 350 metrų ilgio. Nuo vieškelio pusės pylimas žemesnis, toliau jis aukštėja ir pačiame gale siekia 25 mtr. aukščio. Jo aukštumoje stovi senas apvalinis kryžius. Iš viso ko matyti, kad pylimas yra sukastas.

Žmonėse yra užsilikęs padavimas, kad kadaise senovėje Vyžuonų dvaras priklausė labai turtingam ir galingam lenkų magnatui, kuriam baudžiava ėję trys dešimtys aplinkinių kaimų. Viename kaime gyvenęs šimtapetis senis Grubas, labai išmintingas ir didelis keistuolis. Tuo laiku baudžiauninkai buvo verčiami, sutikę nusileisti jam ligi žemės. Neklausančius ir užuomars škaudžiausiai bausdavo. Tiktai vienas senis Grubas niekada jam nesilenkdavo. Dėl to didikas baisiai pyko.

ta valdžia, kurie kontroliuoja didelius turtus ir kurie pretenduoja esą mokyti. Bendrai, mes visi turime būti nenuilstami vieni kitų atsakomybės jausmų ir sąžiningumo kontrolieriai. Mes turime vieni kitus arčiau ir kritiškiau pažinti ir prideramai pamilti.

Kartą ponas su savo svečiais važiuo medžioti. Kely sutiko Grubą, kuris, kaip ir paprastai, dvarponio nepasveikino. Pastarasis įpykęs užpuodė senį šunimis, kurie jį mirtinai sukandžiojo. Sunų užpultas senis sušukęs dvarponiui, kad prakeikias pasipūtėli, beširdį poną, ir jis gausias galą toje pačioje vietoje. Kadangi Grubas buvo laikomas dideliu burtiniku, ponas pabūgęs jo prakeikimo ir nutaręs tuo keliu daugiau nebevažinėti, bet iš dvaro į vieškelį pravesti naują kelią. Tuojau įsakęs suvaryti baudžiauninkus ir liepęs kasti pylimą, tokio aukštumo, kad būtų lygus su rūmų laiptais.

Kartą raitas įojęs pažiūrėti, kaip vedamas naujas vieškelis. Tuo laiku iš gretimo miško išbėgė du vilku ir puolę pono arkli. Pasibaigęs arklys metėsis bėgti tiesiai per laukus. Pribėgęs senąjį kelią, šokęs per griovį, bet suklupęs ir grūdamas nubloškęs raitelį. Krisdamas nuo arklio dvarponis persiskėlęs galvą ir miręs lygiai toje pačioje vietoje, kurioje jo šunes sudraskė senį Grubą.

O naujasis kelias taip ir paliko nebaigtas. Tiktai tas pylimas primena dar giles senovės ir žiaurios baudžios laikus.

PIRKITE KARO BONUS!

Australai — lietuvių draugai

(LKFSB) Australijos lietuvių turi keletą labai malonių, lietuviams prielankių šeimų. Kaip mūsų korespondentas praneša iš Australijos, tenai lietuviams įvairiuose reikaluose yra daug padėjusios australų šeimos: Fitzhenry, Wagner, Ramsey. Ruošiant tokį susirinkimą p. Fitzhenry niekada neatsisako duoti savo ehdivių patalpų ir lietuvių niekada neišleidžia nepavajsinus australiška arbata. Be to, meliai leidžia naudotis pianu ir praktikuotis mokantis australiškų bei lietuviškų dainų.

Yra ir daugiau australų šeimų, kurios atjaučia Lietuvos vargus. Apskritai, visi australai, išskyrus komunistus, yra priešingi bet kokiai Lietuvos okupacijai, ar tai vokiečių, ar sovietų. Patys džiaugiamiesi laisve, australai nepakenčia jokiu okupacijų.

Mirė tenoras Gigli

LONDONAS, liepos 4. — Naomi Jacob, rašytoja, gavo laišką iš Italijos požemio veikėjo, kuriame rašoma, jog Beniamino Gigli, žymus italas tenoras, neseniai mirė Italijoje.

SKELBKITES "DRAUGE"

The TRANSPORT WAKEFIELD AT SINGAPORE TO EVACUATE 700 WOMEN AND CHILDREN WAS ATTACKED BY AN ARMADA OF JAP PLANES. DESPITE THE FEROCIOUS BOMBING AND STRAFING, THE SHIP WAS BOARDED BY THE EVACUEES — AND THE WAKEFIELD ESCAPED TO SEA SAFELY.

Q B-25 TAKING OFF, CRASHED AND BURST IN TO FLAMES. JUST BEFORE SHE EXPLODED, EUGENE GUNTHER WITH 3 OTHER SOLDIERS RUSHED AND RESCUED THE TRAPPED CREW FROM THE INFERNO.

MUSICIAN... DURING A PRO BOUT RANKIE CARLE BROKE BOTH HANDS, AND WAS FORCED TO SEEK A DIFFERENT LIVELIHOOD. HE CHOSE HIS SECOND LOVE, MUSIC — AND BECAME A FAMOUS COMPOSER-BANDLEADER.

BARBER SOL SAYS: Check for Victory BUY MORE WAR BONDS

RADIO ARTISTU INVAZIJA

PIRMAME "DRAUGO" PIKNIKE

— kuris įvyksta —

Šiauniame BERGMAN'S Grove

RIVERSIDE, ILLINOIS

***

Dalyvaus Lietuvių Mėgiamiausių Radio Artistai
SOPHIE BARCUS ir VAKARUŠKININKAI
su visa Tačkūnų šeima, Dainininkais ir šokėjais

Kas atjūliai neseka kas savaitę Tačkūnų Barbaros ir Petros gyvenimo vaizdelius? Tos dvi artistės Lietuvių visuomenės širdį paviliojo "DRAUGO" Pikenikas, kur dar labiau patrauk visų širdis savo asmeniškų dalyvavimu. Beje, abi, anot savitinių vaizdžių, yra NAŠLIKĖS. Barbara ypatingai ieško sau tinkamo vyro apsisūti. Štai proga našliams ir senbarnams, pamatę jas asmeniškai, užregistruoti savo kandidatūras vedyboms. VAKARUŠKININKAI atvažiuoja iš visos Lietuvos į Chicago. Atvykę pirmą kartą savo gyvenime praleistas dienas ir kartu su Tačkūnais išsikvies, juokais ir gal verkite atsiminę tuos senus laikus.

Kviečiame visus mūsų dienrašio korespondentus atvykti su savo draugais.

LENGVAI PASIEKIAMAS DARŽAS
Bergman's Grove yra lengvai pasiekiamas ir vienas gražiausių daržų Chicago apylinkėse. Yra visi patogumai ir galima lengvai privažiuoti.
GATVEKARIAIS: Iš pietinės dalies miesto reikia važiuoti bet kokią gatvę iki Cermak Rd. (22nd St.), Priešėjus Cermak Rd. gatvėn reikia važiuoti iki Cicero Ave. Čia vėl reikia persėsti į La Grange gatvę, kuri priklauso prie daržo (Desplaines Ave.).
ELEVEITERIAIS: Reikia tūti Douglas Park eleveiteri ir važiuoti iki Cicero Ave. Čia persėdus į La Grange gatvę iki daržo.
AUTOMOBILIAIS: Važiuoti į vakarus iki Harlem Ave., Harlem Ave. iki Cermak Rd. ir Cermak Rd. iki Desplaines Ave., o Desplaines Ave. iki 24th St.

antrame Liepos Sekmdienį, t. y. Sekmad., Liepos-July 9d., 1944
PRADŽIA MAŽDAUG 12 VAL.

***

Taipgi Dalyvaus Plačiai Žinomi Artistai —
BROLIAI VEŠOTAI iš LIETUVOS
ir jų Rinktiniai, Mėgiami Dramos Artistai

Broliai Vešotai su savo rinktinę Dramos artistų grupę yra žymiausieji Amerikoje Lietuvių Dramos artistai. Jų perstatymai įvairiose Lietuvių kolonijose ir dar neseniai atgal pradėti vaizdai iš Lietuvos istorijos oro bangomis sužavėjo tūkstančius klausytojų. Ši grupė atsižymėjusi ne tik Dramos srityje, bet ir komedijų vaidinimuose. Vešotų Brolių grupė sužavės tūkstančius ir "DRAUGO" Pikenike.

Taipgi, pasinaudokite šia gražia proga praleisti šį sekmdienį su savo draugais ir pažįstamais viešame Bergman's Darže ir kartu atlikite gerą darbą, nes praleisti mūsų dienraščiu sunkiam visuomeniniam darbe.

Kviečiame ir katalkiškones spaudos darbininkus bei rūmikus gausiai dalyvauti.

Vietoj vainiko a. a. adv. V. Stašinskui

(NUKENTEJUSIOS PRAEITIES ATSIMINIMŲ ŽIUPSNELIS)

Garbingos, veiklos adv. Vlodo Stanšinsko asmenybės mirtis mane, velionies bičiulį ir bendradarbį, paskatino šio laikraščio kerteleje su mielais skaitytojais, nors ir trumpai, pasidalyti iš carinės Rusijos priešpažados laikotarpio atsiminimais.

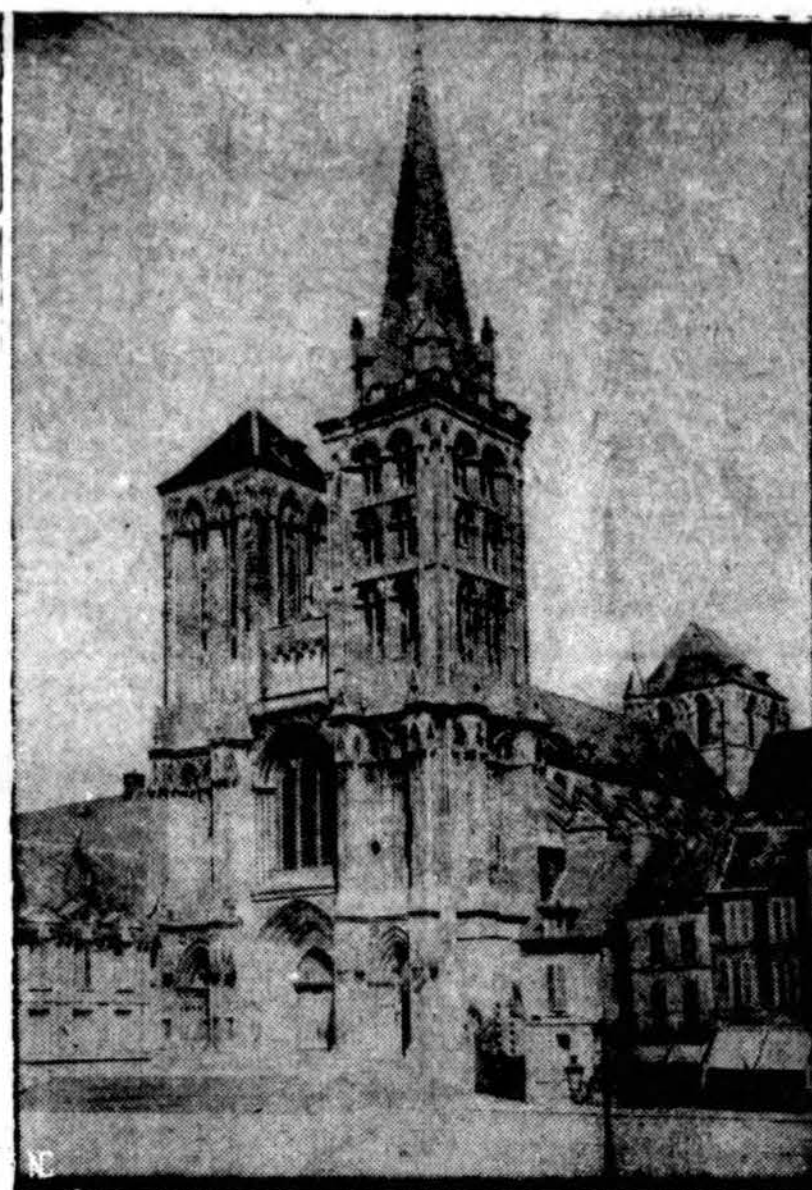
Pirmą kartą su velioniu susipažinau, rodos, 1903 m., pastarajam ką tik išklausius Maskvos universiteto teisių mokslus, kada grįždamas į namus kuriam laikui buvo sustojęs ir Šiauliuose. 1906 m. Rusijos Valst. I-ją Dūmą caro vyriausybei paleidus, sekančios dūmos rinkimų išvakarių nuotaika lietuvių sluoksniuose buvo itin pakili, revoliucinga. II Dūmos rinkimai buvo paskirti tu pačių metų gruodžio mėn. Caro valdžios agentai ypač stengėsi, kad II-ją dūmą, ypač okupuotose srityse kuo daugiau būtų išrinkta atstovų valdžios šalininkų; tuo pačiu dar buvo stengiamasi, kad pvz., nuo Lietuvos — kaip "Sieverno-Zapadnago Kraja" kad buvo rašyta — būtų išrinkti paprasti žmoneliai, moką rusų kalbą ir gebą pasirašyti. O tuo tarpu lietuvių veikėjai ryžosi, kad atstovais būtų išrinkti inteligentai, dargi su aukštuoju mokslu. Ir visoje Kauno gubernijoje tad vyko gyvi visuomeniniai mitingai, pasitarimai. Tokius mitingus organizavo jau tada žymūs lietuvių veikėjai: S. Kairys, Pr. Mažylis, E. Galvanauskas, dr. Bagdonas, V. Mickevičius, P. Vitkauskas, J. Kubilius ir kt. Nuo Kauno gub. buvo išrinkta: adv. V. Stašinskas, dr. P. Gudavičius, A. Kupštas, P. Kūmelis, adv. Abromsonas ir A. Povylis; nuo Suvalkų gub. advokatai P. Leonas ir A. Eulota.

Petrapilyje II dūma susirinko 1907.II.20. Lietuvių atstovai susigrupavo šitaip: Stašinskas, Gudavičius, Kupštas, Kūmelis ir Povylis, sudarė savarankišką soc. demokratų kuopą; Leonas ir

Abromsonas įėjo į rusų katedrų partiją, o Eulota — į Okin. Są-gos ir Darbo kuopą. Mes, sd. kuopa, įdėjome tik į Rusijos SDP dūmos frakciją, dūmoje visais Lietuvažiečiančiais klausimais rezervuodamies pilną savo veikimo laisvę, nebojant RS DP direktyvų. Būdami laisvi nuo dūmos posėdžių, ypač vakarais, dažnai privačiai prie arbatos stiklinės visi septyni svarstydavom opiūs Lietuvos liečiančius klausimus.

Konstatuotina faktas, kad sd. kuopos atstovai, vadin. dešiniojos spaudos buvo aštriai puolami, ypač jiems primetant, girdi, kodėl sd. veikėjai, rodydami ypatingo aktyvumo rinkimuose pamiršę sudaryti bendrą lietuvių frakciją ir t.t. 1907 m. pavasario sd. kuopa mano vardu (iš buvau frakc. sekretorium) gavo iš Petrapiilio katal. dvasin. akademijos rektorius prof. P. Būčio kvietimą nurodytu laiku kviečiant mūsų kuopos narius atvykti į susirinkimą. Susitarus visas septynetas dūmos atstovų lietuvių ir aužingsniajom pas prof. Būčio. Atėję jau radom nemažą susirinkusių, iš kurių keletas man buvo pažįstamų veidų: Maironis, prof. P. Matulionis, prof. K. Jaunius ir kt. Čia veikiai buvo gautas įspūdis, kad mus, sd. kuopos narius, "jie pasišovė dvasiškai nuginkluoti"... Mes iš savo pusės stengėmės jautis kiek galima laisviau. Bet pradžioje, ypač iš "savininkų pusės", reikėsi kažkoks varžymasis. Stašinskas, kaip paprastai, pradėjo anekdotais. Būčys dėstė savo pažiūrą Lietuvos autonomijos klausimu. Aš svaidydamašis šamojais, į prof. Būčio kreipiausi, pastarąjį patitūodamas "draugas Būčys"... tuo tarpu iš visų burnų dėl ištarto "draugas" gaivališkaikai paplūpo skardus juokas... Nuošaliai sėdėjęs Maironis, šypsodamasis, tarė: "Dėku Dievui, aš matau, kad mūsų atstovai su mūsų gyvena geru; be reikalo tad nesuiprantama." Šis "nepaprastas" susirinkimas,

GAL, NENUKENTEJO

Lisieux'o, Normandijoj (Prancūzijoj) Šv. Jokūbo vardo katedra, statyta dvyliktame šimtmetyje. Šio miesto apylinkėje buvo pirmieji sąjungininkų invazijos puolimai prieš. (NCWC-Draugas)

kaip vėliau paaiškėjo, tarp kairiosios ir dešin. srovių tariamo susipratimo prasme turėjo lemiamos reikšmės; po to ir spauda mūsų atžvilgiu pasidarė kiek santūresnė.

Tikslu tapti prieš Liet. visuomenę suprantamesniais, lyg deklaruoti sd. kuopos dūmoje darbuotė, dūmai dar tebeveikiant, "Skardo" 9 Nr. (1907.II.27) paskelbėme garsųjį atsišaukimą. Tame atsišaukime, pabrėžiant sd. srovės žemės klausimu nusistatymą (stambiųjų kiekį nusavinimą). Stašinskas, pažymėtina, rezervavosi skirtingą nusistatymą, iš mūsų "išsiderėjęs" jo skirtingą žemės klausimu nusistatymą, atsišaukime pabrėžti.

Stašinskas dūmoj pasakė kelias opiais Lietuvą liečiančiais klausimais kalbas, kurių viena jau ir tuo momentu turėjo lemiamos reikšmės. Kaip žinoma, 1892 m. išleistu specialiu įstatymu Lietuvoj, lygiai ir visoje vadinamose "vakarų krašto gubernijose", buvo draudžiama bet koks slaptas mokymas. 1907.V.21 dūmoj tuo klausimu Vladas Stašinskas, be kita ko, pareiškė: "Jeigu įstatymas blogas, jeigu jis prieštarauja teisinei visuomenės sąmonei, tai niekuomet negalima priversti visuomenę tokį įstatymą pripažinti. Jeigu įstatymas prieštarauja teisiniam jausmui, galima užkimšti burnas kritikams, bet negalima priversti sąžines tylėti... Įstatymas pas mus Lietuvoj veikė 14 metų. Tas įstatymas žiaurus. Čia įstatymo leidėjas supasavo ir į administracijos rankas atidavė patį svarbiausią gyvenimo reikalą. Administracija laisvai šeiminkavo 14 metų. O koks buvo šis įstatymas? Tuo įstatymu administraciškai baudžiamas tas, kas suteikė patalpą ir tas, kas suteikė vadovėlį. Baudžiami tėvai, baudžiami mokytojai. Be abejo, admi-

nistracija taikė šį įstatymą pačiausia prasme. Įstatymo tikslas buvo aiškus, būtent: nuslopinti bet kokią privatine iniciatyvą mokymo reikale. Lietuviams šis įstatymas buvo ypač skaudus todėl kad be privatinio mokymo kitokio mokymo būdo nebuvo. Lietuviškos knygos buvo uždraustos, mokykloje nebuvo lietuviškų knygų, ir toje mokykloje sėdėjo mokytojas, nesuprantas lietuvių kalbos; šito viso pasūkyje lietuvių beveik nelankė tu mokyklų. Jie turėjo vienintėlę priemonę mokytis namie, ir va, šią galimybę žiauriai persekiuojanti administracija. Bet ypač žiaurus šis įstatymas buvo tuo, kad policijos funkcijos čia buvo pavestos mokyklų direktorijai, kuri buvo įpareigota kelti dėl slaptos mokymo bylas. Tokiu būdu, jeigu visiems aiškus reikalas skubiai panaikinti šį įstatymą, tai dar aiškesnis tas reikalavimas mums, lietuviams. (Iš "S'enografičeskie Otčet Gosudarstvennaja Duma II", 1907.V.21).

Dėl carinės administracijos mūsų krašte sauvaliavimų (baudžiamųjų būrių smurtas) ir pan. Stašinskas ypač buvo aktyvus dūmoj paklausimų atžvilgiu. Dėl žagarėjų baudž. būrio įvykdytu nužudymų dūmoj padaryti paklausimai, dūmą paleidus likę valdžios neatšakyti, Stašinsko ilgai buvo minimi: "Paklausimas buvo buvo pateiktas tokioj formoj kaip kada nors — ką gi būtų ponas Vid. R-lų ministras paaiškinęs?" — sakydavo Stašinskas.

1907.VI.3, carui dūmą paleidus, mes, minėtąjį atsišaukimą pasirašiusieji, buvom laikomi patrauktiniais teismo atsakomybėn. 1910 m. mūsų 5-kių dūmos atstovų bylą nagrinėjo Vilniaus Teismo Rūmai, paskyrę 1 metus tvirtovės.

Kauno kalėjime atliekant paskirtąją bausmę, Stašins-

Buvęs Estijos prezidentas apie Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus

(LKFSB) Viso Pasaulio Estų draugija šiemet išleido buvusio Estijos prezidento ir paskutinio Estijos ministro Maakvoje knygelę "Have the Baltic Countries Voluntarily Renounced their Freedom?" Čia autorius daugiausia kalba apie bolševikų darytuosius, neva, rinkimus Baltijos valstybėse tu seimų, kurie balsavo už Baltijos kraštų prisijungimą prie SSSR. Čia autorius iškelia daug svarbių faktų. Jis visų pirma džiaugiasi, kad USA State departamentas yra gerai informuotas kokios rūšies tie balsavimai buvo kad jie nereikšė gyventojų valios, bet buvo okupacinis jėgų prievartos įtakoje; tai gi Amerikos vyriausybė ir nepripažįsta Baltijos kraštų prijungimo prie SSSR, kas buvo įvairiais atvejais atsakingų USA vyriausybės asmenų pareikšta. Toliau autorius pabrėžia, kad Baltijos kraštuose vyriausybės buvo pakeistos ne pačios tau tos noru, o Maskvos spaudimu, kad jos būtų labiau patinkamesnės bolševikinei Rusijai. Tų vyriausybių narius parinko ne vietos gyventojai, o Rusijos pasiuntinys. Pravedant rinkimus į, vadinamą, Liaudies seimą, kurį turėjo Baltijos kraštus prijungti prie SSSR, daug kur nesilaikyta įstatymų, laisvai pastatyti žmonių kandidatai buvo terorizuojami, areštuojami ar tiesiog nušalinami, o Lietuvoje, tai tiesiog kandidatais parinkti bolševikų numatyti žmonės, balsuotojams neduodant jokios galimybės pasirinkti, nes kandidatų buvo tik tiek, kiek turėjo būti išrinkta, ir jie buvo ne laisvai, ne pačių žmonių pasiūlyti. Rinkimai buvo praversti su grąsinimais, kad kas nebalsuoja, tas yra liudies priešas, o visiems buvo aišku, ką reikšė pakliūti į tokią žmonių

katgoriją. Autorius iškelia faktus balsų, rinkimų su falsifikavimu. Pabrėžiama, kad, pvz., Lietuvoje buvusi raudonojo seimo nariai vėliau padarė viešą pareiškimą, kad Lietuvoje balsavo tik 16 procentų galinčių balsuoti žmonių. Knygelėje iškeliama pareiškimas dr. Garmaus, kurs buvo narys socialdemokratų partijos, buvo tuo laiku Kauno burmistras ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininku. Dr. Garmus pareiškė, kad 1940 n. liepos 20 d. 9 val. vakare buvo pirmas privatus naujo seimo posėdis, kuriame Liet. Komunistų partijos sen. sekretorius Sniečkus pranešė, kad visi turi balsuoti už Baltijos kraštų prijungimą prie Rusijos; kad kiekvienas, kurs išdrįs balsuoti priešingai, bus suaudytas. Tą dr. Garmaus pa-

Lietuvis misijonierius? Australijoje darbuojasi

(LKFSB) Mūsų korespondentas Australijoje gavo iš vieno karo kapeliono adresą lietuvių kunigo Podzevičiaus. Jisai yra vienuolis, pasionistas, gyvena nedidelėje vietoj vakarų Australijoje ir dirba misijų darbu. Esąs atvykęs iš Anglijos ir jau keletas metų, kaip dirba Australijos misijose. Mūsų korespondentas daro pastangų su juo užmegsti ryšį.

reikimą patvirtino ir kitų buvusių seimo narių po priėmimo duotieji liudijimai. Šitokie okupacinės kariuomenės įtakoje, su grąsinimais ir falsifikacijomis darytieji balsavimai visiškai nereikšmingi žmonių valios, Baltijos valstybės nėra atsakiusios nuo savo nepriklausomybės. Šiuos dalykus faktais įrodo savo veikale August Rei.

PIRKITE KARO BONUS!

DANGIŠKASIS DVARAS

ARBA ŠV. LIUITGARDOS MALDA

Trumpi apmąstymai apie Kristaus Kančią. Knygelėje yra taip pat ir Rytmetinės ir Vakarinės Maldos, švenčiausios Marijos Litanija, ir kitos naudingos maldos.

Vertėtų įsigyti šių knygutę

Kurie dar neužsisakėte, dabar užsisakykite. Knygelė yra labai patogaus formato. — Kaina visai prieinama. TIKTAI 25 CENTAI. Siųskite save užsakymus sekančiu adresu:

"LAIVAS"

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

KLAUSYKITE-

VELIAUSIŲ ZINIŲ - PRANESIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ Per Mėgiamiausią Šeiminių

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO PROGRAMA

Iš Radio Stoties W. G. E. S. — 1390 Kilocycles KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad. Tępgi Pasiklausykite Populiaraus VAKARUSKININKŲ PROGRAMA, VAIDINANT "TACKŪNŲ" ŠEIMĄ ir Jų Kaimynus Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

PASINAUDOKITE ŠIA PROGAI

APSIRŪPINKITE MALDAKNYGEMIS

- "DIDYSIS RAMYBES ŠALTINIS" ..... \$3.50 Išleido ir surinko Kun. Pranciškus M. Juras
- "MALDŲ ŠALTINIS" ..... \$3.00 Sutvarkė ir išleido Kun. P. J. Juškaitis
- "MALDŲ RINKINELIS" ..... \$1.50 Sudarė ir išleido Kun. Dr. J. Končius
- "MALDAKNYGĖ" (Bažnytinų Pamaldų Vadovėlis) Su uodiniais viršeliais ..... \$1.25 Su kietais drobūlės viršeliais ..... .50
- "SVENTOS ONOS NOVENA" ..... .10 Labai praktiška knygelė Šv. Onos gerbėjams

Užsakymus šiuo adresu siųskite:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

CHICAGO IR APYLINKĖSE

Radio Artistai

Sophie Barcus Radio artistai, Vešoto Broliai, Bronius ir Kazys, bus matomi "Draugo" piknike, Bergman's Grove, N. Riverside, Ill., Liepos 9 d.

Nevienas yra girdėjęs šiuos artistus per Stotį WGES ir dabar galės matyti vaidinant komediją ir vieną rimtą veikalą visiems piknikieriams Bergman's Grove.

Iš Marijonų tarpo

Nauji mokslininkai

Birželio mėnesyje, kun. dr. Kaz. Stadalninkas, MIC., baigė Kanonų Teisės mokslus, ir gavo daktaro laipsnį.

Taip pat šiame mėnesyje kun. Antanas Miciūnas, M.I.C., gavo Magistro laipsnį filosofijos mokslo šakoje.

Visi džiaugiasi sulaukę naujų pajėgų ir tikisi daug iš jų.

Iš seminarijos

Nuo birželio 5 — 12 dd., buvo 8 dienų rekolokcijos, kurias vedė "Laivo" redaktorius, kun. Antanas Sandys, MIC. Kitos rekolokcijos bus liepos 7 — 16 dd.

Šventimiai

Seminarija ruošiasi prie didelių iškilmų. Rugpiūčio 13 d., 1944 m., penki marijonai diakonai, bro. Jonas Skrodenis, MIC., Brooklyn, N. Y.; bro. Raitelis, MIC., Mahanoy City, Pa.; bro. Sapllys, MIC., Detroit, Mich.; bro. Jonas Savukynas, MIC., Pittston, Pa.; ir bro. Vincensas Parulis, MIC., Worcester, Mass.

J. E. arkivyskupas Samuel Stritch, D.D., suteiks Kunigystės Sakramentą seminarijos kopyčioje.

Tėvai Marijonai turi tris kunigus kapelionus: Kapitanas kun. Antanas Svedas, MIC., randasi Pietų Pacifike ir yra armijoje; Lt. (S. G.) Jonas Vosylus, laivyno kapelionas, išbuvo arti dvidešimt mėnesių Pacifike ir

Platink "Draugą".

dalyvavo Guadalcanal mūšiuose; dabar ilsisi Newport, R. I.; Lt. (S. G.) Mykolas Smigelskis yra U. S. Marine kapelionas.

Bridgeporto lietuviams

Pranas ir Uršulė Gudai, kurie laikė krautuvių ir kartu vedė "Draugo" agentūrą adresu 901 W. 33 St., priešais Šv. Jurgio bažnyčią, nuo liepos 1 dienos š. m. savo biznį ir kartu "Draugo" agentūrą perleido Motiejui ir Marijonai Jonavičiams.

Naujieji biznieriai yra pasiryžę rimtai imtis savo pasirinkto užsiėmimo ir naujų pareigų. Be to naujieji biznieriai turės rūpestingą savo pirmtakūnų talką. Todėl težino "Draugo" skaitytojai ir minėtos krautuvių kostumeriai, jog jie kaip ir iki šiol turės tinkamą patarnavimą.

Padėka

Upytės draugiškas klūbas gerai gyvuoja ir gerus darbus dirba. Pavasarį buvo suruošęs vakarą, kuris gerai pasisekė ir liko gražaus peleno. Iš to peleno klūbas paskyrė \$20 Raudonajam Kryžiui, \$20 USO ir \$10 senelių prieglaudai.

Klūbas taria ačiū žmonėms, kurie atsilankė į vakarą. Bernice Kutas

Pirkite karo bonus

Pirkti karo bonus tai yra mažiausia, ką amerikietis civilis gali daryti. Priimkit tai nuo vyrų, kurie tai žino. Priimkit tai nuo vyrų, kurie nešioja Purple Heart, gautą ar tai Anzio, Romoje, Admiralty salose, Marshalls salose, Afrikoje ar Sicilijoje, ir kurie dabar randasi Walter Reed, kariuomenės svarbiausioje ligoninėje.

Paklauskite bent valandėlei interview su sekanciais kariais, visi jų turi Purple Heart: Pfc. Morris Feinstein; private Chester Ciszewicz, private Joseph R. Cafarella, ir private Ernie Lombardi.

"Zmonių, kurie Italijoje buvo vokiečių bombarduojami, nereikia vilioti pirkti karo bonus," pasakė vienas kareivių, kuris išbuvo keturis mėnesius tose kovose, negaudamas švirių baltinių

APELIUOJA ITALIJOS SELPIMUI

New York arkivyskupas Francis J. Spellman radio tinklu apeliuoja į amerikiečius, kad paaukotų drabužių nukenėjusiems nuo karo italams. Jo kairėje Alfred G. McCosker, prezidentas WOL, o dešinėje Paolino Gerli, Italijos Selpimo Komiteto patarėjas. (NCWC-Draugas)

per visą tą laiką. "Jie taip pat nesiskundžia racionavimu. Jie labai dėkingi, jei gauna vieną kambarį visai šeimai, ir jei jie iš viso turi bet kokius drabužius, tai žino, kad tai viskas, ką jie turės iki karo pabaigos."

Perkant karo bonus Penktoje Karo Paskoloje dabar padės vyrams kovojantiems Prancūzijoje ir kovojantiems prieš japonus, ne vien tik tai kadangi pinigai reikalingi karo ginklams ir medicinos pagalbai, bet taip pat tai padės jiems jausti, kad žmonės namų fronte juos remia. Turiu galvoje, kaip ir D-Day, kuomet visos bažnyčios buvo atdaros ir civiliai būrėsi į jas. Tai yra da-

450 druskinyčių

Yra žmonių, kurių vieni renka pinigus, kiti pašto ženklus, kiti kitokių senus daiktus, kaip degtukų dėžutes, skepetaites (nosinaites) įvairius senus indus, senus sagtukus (guzikai) ir t. t.

Joliet, Ill., viena moteris, Jean M. Tezak, gyvenanti 461 Indiana Ave., surinko didelį rinkinį, būtent 450 set'ų druskinyčių, kurios vaizduoja pradedant įvairius gyvulėlius, žvėrelius, baigiant angelukais. Kai kurios tų druskinyčių yra 100 metų senumo ir gautos iš tolimiausių pasaulio kraštų.

PIRKITE KARO BONUS

Lietuvių visuomenė nuosirdžiai kviečiama prisidėti prie didžiosios invazijos į Bergman's daržą, liepos 9d., kur įvyks didysis "D Day" spektaklis — geriau sakant, "Draugo Dienos" Piknikas!

Visi, visi

"Draugo" piknikas įvyksta liepos 9 dieną, Bergman's darže, Riverside, Ill. Bus įdomus ir šaunus piknikas. Visi dalyvaukite.

PIRKITE KARO BONUS

JASPER MARGIS

Gyveno 1956 Grant St., Gary, Indiana. Mirė Liepos 3 d., 1944 m., 2:45 val. ryte, sulaukęs 71 m. Gimė Lietuvoje, šio iš Pavešio apskr., Biržų parap., Kurkiškių kaime. Amerikoje išgyveno 44 m. Paliko dideliame nullidime moterį Amiliją (po tėvais Makcikaičė), 4 dukteris Prancišką Klevickienę ir žentą Juozapą. Joana Boda (po pirmu vyrų Vingienė) ir žentą Juozapą. Staslasava Gilij ir žentą Charles ir Marijoną Zev ir žentą John, anū William, 10 anukų, broj Joną, broliene Magdaleną ir jų šeimą (Thompson, Conn.), ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas Pruzin Funeral Home, 1111 Roosevelt St., Gary, Ind.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., Liepos 6 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kazimiero parap. bažnyčią, Gary, Ind., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veidonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Calvary kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė: Moteris, Dukterys, Sūnūs, Zental, Anukai, Brolis Brolėnė ir Giminė. Laidotuvių Direktorius John Pruzin, Tel. Gary 9000.

JURGIS RADAUVIČIUS

Gyveno 938 West 31st Place Mirė liepos 4, 1944, 2:30 val. ryte, sulaukęs 63 metų amž. Kito iš Kasevičių apskr., Šimkaičių parap., Medininkų kaime.

Amerikoje išgyvoto 41 m. Paliko dideliame nullidime moterį Oną, po tėvais Griagaravičiūtė, 2 brolius: Kazimierą ir brolėne Antaniną ir jų šeimą (Racine, Wis.), ir Prancišką, švogerką Anelę ir švogeri Petrą Yurevičius ir jų šeimą, pusbrojį Mykolą ir broliene Veroniką Koparaičius; giminalčius: Oną ir Juozapą Backius ir jų šeimą ir kitas gimines Amerikoje, o Lietuvoje broj Antaną, 2 seseris: Oną ir Marijoną; jų šeimai ir kitas gimines. Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kapelyje, 3307 S. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 7 d., iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veidonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė: Žmona, Broliai ir Giminė. Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. YARds 4908.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja. PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicago's Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.) Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

Kontraktorius Namų Taisytojas GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujas Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian, CED. 1739

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISIA.

SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUI.

Geriausio Materiolo ir Darbo. Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN

MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEFLEY 6103

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacija.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS

3854 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP

1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

EVANAUSKAS

3819 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Phones: CANAL 2515 COMMODORE 5765 FULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!

Statybai, Remontavimai, Refinansavimai — ANT LENGVŲ MĖNESIŲ ISMOKEJIMŲ!

Panaudokite Proga Dabartinėms Žemoms Nuosimnio Ratoms.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE šiojį įstaigje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.

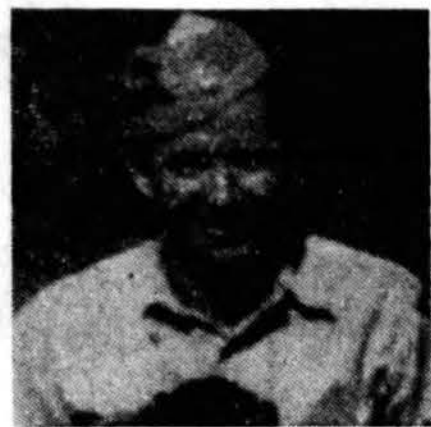
— 47 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL: CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3226 SO. HALSTED ST.

LIETUVIAI Kariai Kovo už U.S. LAISVĘ ir Pavergtųjų Išlaisvinimą

Indiana Harbor lietuvius, du kartu
sužeistas, parvyko atostogų

V. PRANYŠ

Jau trys metai, kai Vincas Pranyš, tarnauja U. S. armijoje. Dalyvavo daugelyje mušimų Italijos fronte. 2 kartą buvo sužeistas, bet pagijo. Dabar parvyko, pas savo tėvelius Aleksandrą ir Liudviką Pranyšius, kurie gyvena 3809 Deal str.,

Sužeisti kareiviai kovos laukuose

Karo departamentas liepos 7 dieną pranešė 787 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie buvo sužeisti Viduržemio apylinkių fronte.

Sužeistųjų skaičiuje 48 vyrai yra iš Illinois valstijos, įskaitant 18 chicagiečių. Sužeistųjų karių skaičiuje yra pvt. Joseph Rymkus, kurio motina Mrs. Bertha Rymkus gyvena adresu: 4609 So. Honore str.

\$700.000

Mr. N. Conney savo testamentu paskyrė \$700,000 šv. Juozapo ligoninei, Aberden, Wash., kuriai vadovauja šv. Dominiko seserys.

Pirkite tose krautuvėse, kurios skelbiasi "Drauge".

Indiana Harbor, Indiana, atostogų. Išbus atostogose ligi 12 d. liepos. Jo brolis Pranciškus yra kur nors Pacifike.

Perplaukė upę vilkdamas 5 bačkes

ST. LOUIS, Mo.— George Hopper, 42 metų, East St. Louis pakavimo fabriko darbininkas, perplaukė Mississippi upę liepos 2 dieną turėdamas grandinius ir vilkdamas penkias tuščias alaus bačkes, kurios buvo užpakalyje jo. Jis praeitais metais perplaukė upę vilkdamas keturias bačkes. Upė yra čia pusę mailės platumo ir buvo pavandeniui nuneštas keturias mailes kol pasiekė krantą.

Be sąmonės 768 valandos

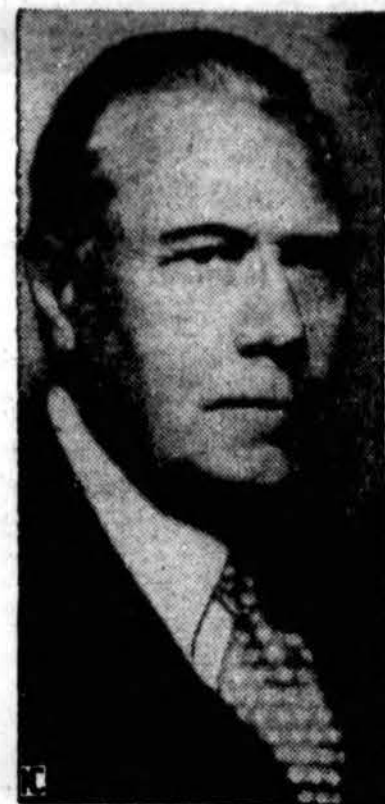
COLDWATER, Mich. — Miss Alene Waller, 16 metų amžiaus, liepos 2 dieną surėdo 768 valandos, kai ji gulėjo ligoninėje be sąmonės. Ji į ligoninę buvo nugabenta birželio 1 dieną po trafiko nelaimės. Jai buvo sužeista galva.

Čia karo paseka

Apskaičiuojama, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse civilių vyrų, nuo 20 iki 34 metų amžiaus, yra nevedusių 1,700,000, o netekėjusių moterų to paties amžiaus priskaitoma 4,000,000.

1940 metais, prieš karą, minimo amžiaus kandidatų į vedības vyrų buvo daugiau negu moterų ir merginų. Nevedę kariai ir jūrininkai neįskaitoma į šią vyrų grupę.

GRĮZO PRIE PAREIGŲ

Myron C. Taylor, asmeninis prez. Roosevelto atstovas Vatikane, kuris buvo parvykęs į Ameriką ir, padaręs pranešimą prezidentui, vėl išvyko į Romą prie savo pareigų. (NCWC-Draugas)

Didelė karo paroda Grant parke

Nuo liepos 11 iki 24 dienos Chicagoje, Grant parke, į pietus nuo Soldier Field, bus didelė karo paroda, kuri užims visą automobiliams pastatyti aikštę (parking lot). Be įvairių kariškų eksponatų, bus rodomi ir karo veiksmai. Parodą bus atdara nuo pietų iki 11 val. vakaro. Įžanga nemokama.

Paroda ruošiamą ryšium su karo bonų vajumi.

Kursai sekretorėms

Jones Commercial High School, 607 Plymouth Ct., Board of Education atidarė kursus dirbtuvių, įstaigų ofisų sekretorėms. Mokytojai bus grožio ekspertai. Merginos turi būti ne tik išmokslintos sekretorės darbui, bet taipgi turi žinoti, kaip tam darbui rėdytis, kokias turi būti plaukų šukuosena ir kitokia daba, kad atsakytų visiems grožio, mandagumo ir išviršinės kultūros reikalavimams.

Toje pat mokykloje bus mokinama jaunos moterys namų ruošos ir šeiminingavimo.

Užsiregistruoti kursams galima šią savaitę. Kursai nemokami.

Baigės liūdnei...

Clyde A. Holmes, 14 metų amžiaus, Woodstock High School mokinys, policijos sugautas vagiant, belaukdamas teismo Woodstock policijos stoty nusižudė. Policijos viršininkas sako, jog vaikas bijojęs patekti į valstybinę nepilnamečiams pataisos mokyklą, kuri randasi netoli St. Charles, Ill.

Aukok savo kraują sužeistoms kariams per A. Raundonajį Kryžį.

Iš Italijos gyvenimo

Ką rašo kareivis apie nepaprastą įvykį jo gyvenime

DALYVAVO ŠV. MISIOSE, KURIAS LAIKE KAPUCINAS KUNIGAS, TURIS STIGMATUS

VICTORIA, Kans. — Seržantas Paul N. Rectenwald iš Italijos parašė laišką savo broliui kunigui Callistus Rectenwald'ui, O. F. M. Cap. Amerikos kareivio laiškas įdomus. Jis laiške rašo, kad Italijos kaime išklaušė šv. mišias, kurias laikė kunigas Pio, kuris ant savo kūno turi penkias Jėzaus Kristaus žaizdas (stigmatus).

Seržantas, kuris yra Italijoje su Jungtinių Amerikos Valstybių jėgomis, buvo nepaprastai sujaudintas, kai pamatė kapuciną kunigą laikant šv. mišias, jo rankose matė žaizdas. Po mišių kareivis nuėjo į zakristiją, palietus ir pabučiavus žaizdas ir gavus kunigo palaiminimą.

Kunigas Pio, kapucinas vienuolis, 1918 metais gavo žaizdas (stigmatus) ir iki

šiol jos tebėra. Ta proga tenka priminti, kad šv. Pranciškus Asižietis turėjo stigmatus (Jėzaus Kristaus žaizdas). Bažnyčia turi šv. Pranciškaus stigmatų šventę.

Redakcijos pastaba: Catholic Encyclopedia Dictionary rašo apie "Stigmata mystical", kur pasakyta, kad stigmatai randasi tik tarp ecstatikų, ir jie turi didelių skausmus, fizinius ir moralinius, ir stigmatų tučetojai pergyvena Jėzaus kančias. Tai nėra patalogiškas reiškinys, ir randamas tik tarp tų asmenų, kurie praktikuoja heroiškas dorybes ir turi didelę meilę kryžiui. Didelio reikia arsargumo apspręsti ar stigmata yra tikra, ar tik atrodanti, arba sukelta iš savęs apgavimo iš stigmatisto pusės.

Iš Pacifiko gyvenimo

Dideli misijonierių darbai

AMERIKIEČIAI KAREIVIAI SUŽAVETI MISIJONERIŲ KUNIGŲ DARBAIS. AMERIKIEČIAI KARIAI DAVĖ \$1,500 MISIJŲ REIKALAMS.

ST. PAUL, Minn. — Misijonieriai atnešė krikščionybę į Pietų Pacifiką. Sąjungininkų kareiviai pamatė didelius misijonierių darbus.

Kapelionas Mark A. Farrell ir jo dalinys pasiuntė \$1,000 auką kunigui J. H. Predergast, Tikėjimui patinti draugijos direktoriui. Pinigai bus naudojami įsteigti stipendijoms (burse) auklėti vietos (native) misijonierius kunigus, arkivyskupus John G. Murray pranešė.

Kunigas Farrell rašo: "Dauguma mano katalikų vyrų du metus praleido pietvakarių Pacifike... Jie pripažįsta, kad iš dalies didelis jų pasisekimas kovoje priklauso nuo pagrindinio parengimo, kuriam vadovavo

mūsų katalikai misijonieriai. Mes dabar tik pradėdami suprasti kiek daug pasišventimo įvykdė tie heroiški kunigai. Daugelis amerikiečių vyrų sužeistų kovoje pripažįsta, kad jų gyvybės buvo išgelbėtos dėl pasišventimo vietos gyventojų. Su nepaprasta drąsa tie vyrai nešė mūsų sužeistuosius vyrus iš fronto linijų mylias kelio, vargingiausiu keliu, kad juos nunešus į baltijonų pagalbos stotį... Mes pareiškėm pagarbą nepaprastiems vietos gyventojų darbams, kurie buvo įkvėpti mūsų misijonierių."

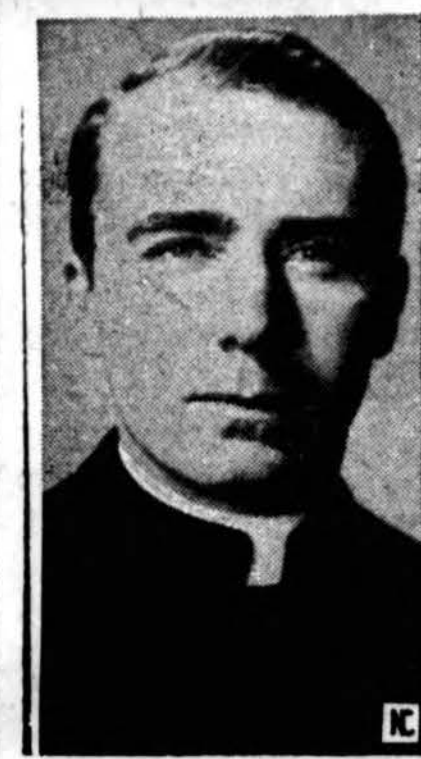
Šis faktas aiškiai rodo, kad katalikai misijonieriai giliai įkvėpė į vietos žmonių širdis Kristaus ir artimo meilę.

Aklasis baigė kolegiją

OTTAWA. — Šv. Patriko kolegijoje studentas, George Lafleur, iš Overbrook, kuris yra aklas nuo gimimo dienos, gavo meno bakalaurato laipsnį. Jis buvo įpareigotas atsiminti paskaitas. Kunigas L. A. Cormilan, O. M. I., kolegijos rektorius, pagyrė studentą už jo ilgą patvarumą moksle. Lafleur yra Ottawa fabrike ir gamina tikslius įrankius oro jėgomis. Jo jautrūs palietimo jausmai duoda jam progos būti geru darbininku. Jis naudoja sėkmingai rašomąją mašinėlę ir išrado įrankį, kuriuo aklieji gali pasakyti koks yra popierinis pinigas (denomination).

Laike dabartinio karo Italijoje jau žuvo 114 kunigų.

PASKIRTAS SVARBIOMS PAREIGOMS

Kun. Martin T. Gilligan, iš Cincinnati diecezijos, išvyko į Afriką, kur vadovaus Vatikano Informacijos Tarnybai prie Amerikos Nacionalės Katalikų Gerovės Tarybos komisijos, kuri rūpinasi karo belaisviais. (NCWC-Draugas)

Mergina su sveikiausiais dantimis

American Dental Association suvažiavimas paskelbė, kad šiuo metu sveikiausius ir tobuliausiai išaugusius dantis turi mergina 18 metų amžiaus, Lois Price, iš Jefferson, Iowa. Dr. A. G. Barker pareškė, kad savo ilgoj praktikoje yra išegzaminavęs virš 25,000 asmenų ir neradęs tokių dantų, kokius turi minimoji mergina.

Lois Price yra valgių pavadėja restorane vieno prekybinio laivo ant didžiųjų ežerų (Michigan, Erie ir k.)

Išgelbėjo 18 vyrų iš mainų ugnies

HARLAN, Ky. — Aštuoniolika vyrų, kurie buvo 20 valandų sučiupti anglies kasyklų ugnies, liepos 1 dieną išėjo į paviršius su gelbėjimo įgula, kuri kovojo su liepsnomis ir dūmais, kad vyrus išlaisvinus. Vienas po kito vyrai išėjo iš mainų, kurios valdomos Ridgeway Darby Coal kompanijos, 16 mailių nuo Harlan, Ky., ir sveikino juos šeimos ir giminės.

TOBULINKITĖS LIETUVIŲ KALBOJE!

— Vartokite —
DR. JONO STARKAUS
"Lietuvių Kalbos GRAMATIKA"
"Lietuvių Kalbos Gramatika" kainuoja.....\$1.00 (Pridėkite 10c persiuntimui)
Šloji "Lietuvių Kalbos Gramatika" yra skiriama vien tik Amerikiečiams ir Dr. Starkus kaip tik supranta Amerikiečius, nes jam teko per keletą metų dėstyti Lietuvių kalbą kolegistams Marlanapolis College, kur tamsai Thompson, Conn.

Siųskit užsakymus sekant: "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

× M. ir A. Karlaivičiai savo venturios sūnaus Ed. aukštesnės mokyklos baigimo proga, praeitą sekmadienį iškėlė puotą, kurioj gausus būrys svečių buvo vainamamas turtingai ir gausiai. Karlaivičiai, buvę West Side biznieriiai, dabar Marquette Park turi įsigiję didelę nuosavybę, o patys gyvena irgi nuosavam bungalow 6924 S. Claremont Ave. Yra duosnis mūsų organizacijoms. Karlaivičienė yra veikli sąjungietė.

× Anastazija Radke, 4318 S. Maplewood Ave., šiomis dienomis nuo savo vyro Sgt. Kaz. Radke iš Texas paštu gavo dovanų gerai išdresiruotą šuniuką. Kadangi seržantas keliamas į kitą stovyklą, todėl, nenorėdamas save apsinkinti bereikalinga našta, ją parsiuotė namo. Sgt. K. Radke yra žentas Brighton Park veikėjos ir Moterų Sąjungos centro Illinois valstybėje direktorės Marijonos Paukštienės.

× Vincas ir Aleks. Kuklikai, seniau gyvenę Cicero, šiomis dienomis Brighton Park kolonijoj pirko didelį apartamentinį namą. Į naujus namus susilaukė ir svečių — sūnų, kurs prieš pora dienų gimė sveikas, o motina irgi gerai jaučiasi.

× Theodora Shinkas, 4509 S. Maplewood Ave.; Dora Gudlatas, 2515 W. 45 St.; ir Sophie Gonebas, 4419 So. Fairfield Ave. — visos trys lietuvės gatvėkaryje, kurio jos važiavo ir kuris prie Archer ir Cermak Rd. susidūrė su kitu gatvėkariu. Užgauta ir daugiau važiavusių moterų.

× S. Šimulis, savininkas drabužių siuvyklos ir valymo įmonės, 2150 So. Hoyne Ave., po įtempto darbo ruošiant tradicinį L. Vyčių Chicago apskrities išvažiavimą, išvyko savaitėi poilsio. Įmonė bus uždaryta visą šią savaitę. Jis yra vienas didžiausių organizuoto jaunimo darbuotojas ir rėmėjas.

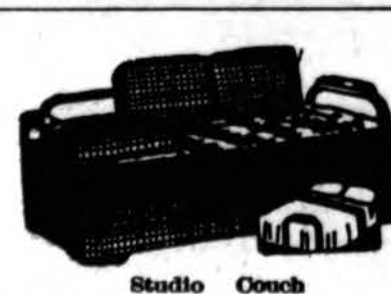
× Labdarių ūkyje praeitą sekmadienį piknikavo dvi draugijos: Dievo Motinos Sopulingos iš Cicero ir Labd. Sąjungos 5 kp. iš Bridgeport. Viena nuo kitos buvo tik per kokį bloką ir labai gražiai sutarė. Atsilankusieji parėmė ir vieną ir kitą.

× A. Kilkus, brightonparkietis jaunuolis, gavęs iš kariuomenės "furlough", buvo parvykęs namo aplankyti tėvus, draugus, ypatingai savo sužadėtinę Sylviją Simonėlis. Kariuomenėj jis tarnauja marinų korpuse.

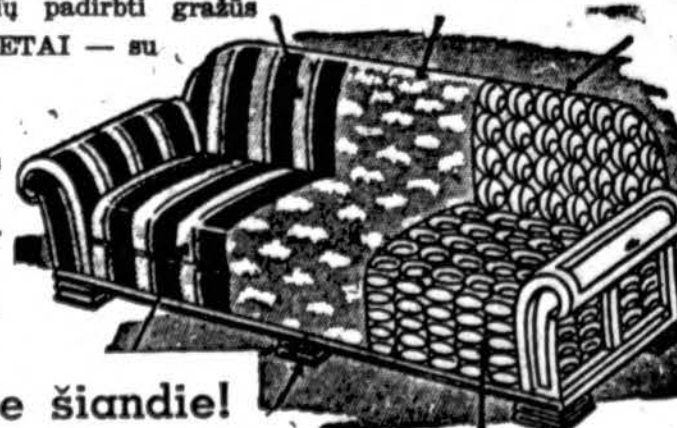
× Pvt. Viktoras Norkus, Karo Departamento pranešimu jo seseriai Bernice, gyvenančiai Roselande, 71 E. 102 St., yra sužeistas Viduržemio karo fronte.

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Mūsų pačių padirbti gražūs PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.

Ateikite šiandiel!

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD